

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Pedagogická fakulta
Ústav speciálněpedagogických studií

Dana L U K Š O V Á
III. ročník – kombinované studium
Obor: speciálně pedagogická andragogika

**Analýza dávek sociální péče pro osoby se zdravotním
postižením**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: doc. Mgr. et. PaedDr. Jan Michalík, Ph.D.

OLOMOUC 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci vypracovala samostatně a použila jen pramenů a informačních zdrojů uvedených v seznamu literatury.

V Olomouci dne 15.04.2010

Poděkování

Děkuji doc. Mgr. et. PaedDr. Janu Michalíkovi, Ph.D. za konzultace a odborné vedení při zpracování této závěrečné práce.

Děkuji také všem pracovníkům obecních a dotčených krajských úřadů, kteří se podíleli na realizaci výzkumného šetření.

Obsah

Úvod.....	6
Teoretická část	8
1 Právní úprava dávek sociální péče pro občany se zdravotním postižením	8
1.1 Jednorázový příspěvek na opatření zvláštní pomůcky (§ 33)	11
1.2 Příspěvek na úpravu bytu (§ 34).....	19
1.3 Příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla (§35)	24
1.4 Příspěvek na individuální dopravu (§ 37)	34
1.5 Příspěvek na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže (§ 38)	36
Praktická část	37
7 Výsledky průzkumu vyplácených dávek.....	37
7.1 Údaje za sledované kraje	38
7.1.1 Údaje o jednorázových příspěvcích na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 za všechny kraje	38
7.1.2 Údaje o příspěvcích na úpravu bytu dle § 34 za všechny kraje	38
7.1.3 Údaje o příspěvcích na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla dle § 35 za všechny kraje.....	39
7.1.4 Údaje o příspěvcích na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže § 45 za všechny kraje	40
Tabulka 1 – kraj Vysočina (8 obcí)	41
7.1.5 Údaje o jednorázových příspěvcích na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 za kraj Vysočina.....	42
Tabulka 2 – Zlínský kraj (8 obcí)	45
7.1.6 Údaje o jednorázových příspěvcích na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 za Zlínský kraj.....	46
Tabulka 3 – Jihomoravský kraj (19 obcí)	49
7.1.7 Údaje o jednorázových příspěvcích na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 za Jihomoravský kraj	50
Tabulka 4 – Olomoucký kraj (13 obcí).....	53
7.1.8 Údaje o jednorázových příspěvcích na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 za Olomoucký kraj	54
Tabulka 5 – Moravskoslezský kraj (18 obcí).....	57
7.1.9 Údaje o jednorázových příspěvcích na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 za Moravskoslezský kraj	58
7.2 Podíl zamítnutých žádostí o jednotlivé druhy příspěvku v jednotlivých krajích ..	60
7.3 Příspěvek na koupi motorového vozidla – okresy a kraje celé ČR	60

Tabulka 6 – Procentuální zastoupení zamítnutých a nevyřízených žádostí pro všechny kraje	62
Tabulka 7 – Jednorázové peněžité příspěvky na zakoupení motorového vozidla dle jednotlivých okresů*	63
Tabulka 8 – Jednorázové peněžité příspěvky na zakoupení motorového vozidla dle jednotlivých krajů*	65
Graf 1 – Porovnání průměrné dávky příspěvku na zakoupení motorového vozidla v pěti okresech s nejnižší a nejvyšší průměrnou dávkou v tis. Kč. *	66
Závěr.	67
Použitá literatura a přílohy	68
ANOTACE	70

Úvod

Osoby se zdravotním postižením jsou nedílnou součástí současné společnosti. Kvalita jejich života závisí mimo jiné i na pomoci a podpoře společnosti, a to jak v oblasti finanční, tak i v dalších, jako je vzdělávání, zaměstnání, zdravotnická péče, společenský život apod. I oni mají právo na rovné příležitosti a stejné podmínky jako ostatní. K odstranění, zmírnění nebo překonání následků postižení a ke zkvalitnění života osob se zdravotním postižením jsou poskytovány sociální, finanční a jiné výhody.

Bakalářská práce je zaměřena pouze na určitý okruh těchto výhod, a to na jednorázové dávky sociální péče vymezené vyhláškou č. 182/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, která je prováděcím předpisem zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Oblast sociální péče, a tedy i sociálních dávek, prošla v období posledních 20 let podstatnými změnami. Sociální pomoc a dávky sociální péče poskytované rodinám s dětmi i občanům nepřizpůsobivým již byly transformovány a všechny jsou dány zákonnou úpravou (zákon o pomoci v hmotné nouzi, zákon o státní sociální podpoře atd.). Jednorázové dávky určené občanům se zdravotním postižením jsou však stále pouze ve formě vyhlášky.

Ve své práci se zabývám vybranými aspekty stávající právní úpravy, ale i faktickou úpravou přiznávání analyzovaných dávek. Cílem mé práce je zjištění jejich skutečné výše a rozdílu ve vybraných regionech České republiky. Zkoumány tedy jsou tyto vyplácené příspěvky:

- a) Jednorázový příspěvek na opatření zvláštní pomůcky,
- b) Příspěvek na úpravu bytu,
- c) Příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla,
- d) Příspěvek na individuální dopravu,
- e) Příspěvek na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže,

celkem za 68 obecních úřadů obcí s rozšířenou působností v krajích Moravskoslezském, Olomouckém, Zlínském, Jihomoravském a kraji Vysočina.

Z výsledků je zřejmé, že rozhodování o výši přiznávaných příspěvků je nejednotné, mezi jednotlivými okresy jsou značné rozdíly v jejich vyplacené výši. Rozdíl mezi okresem s nejnižším a nejvyšším průměrným příspěvkem na koupi motorového vozidla činí téměř 40.000,-Kč.

Je tedy nutné zamyslet se nad skutečností, zda je stávající právní úprava těchto dávek dostačující a je – li splněn základní požadavek právního státu – požadavek právní

jistoty a rovnosti účastníků řízení ve věcech sociálního zabezpečení, tedy v oblasti, poskytování výše citovaných příspěvků.

Příčina rozdílnosti posuzování výše příspěvků zřejmě není pouze v postupu příslušných pracovníků daného správního orgánu – obecního úřadu obce s rozšířenou působností (dále jen obce), ale nejednoznačnou právní úpravou, která umožňuje široký výklad a nejednotnou interpretaci jednotlivých ustanovení. Obce samy stanoví podmínky a kritéria pro stanovení výše přiznávaného příspěvku, čímž dochází ke snížení právní jistoty žadatelů o dávku a k neodůvodněným regionálním rozdílům, které mohou být vykládány jako diskriminace či znevýhodnění té skupiny občanů, která žádá o dávku v místě, v němž jsou přiznávány příspěvky v nižší výši ve srovnání s regionem s nejvyššími vyplácenými dávkami, ale i za průměrem celé České republiky nebo daného regionu.

Práce vznikala v roce 2008 a 2009 v rámci mé spolupráce s Institutem rozvoje veřejných služeb v Olomouci, kdy jsem se jako členka týmu podílela na vypracování Analýzy vybraných dávek sociální péče pro občany se zdravotním postižením.

Teoretická část

1 Právní úprava dávek sociální péče pro občany se zdravotním postižením

Zákonnou úpravu uvedeného okruhu dávek přináší zákon č. 100/1988 Sb. ze dne 16. června 1988 o sociálním zabezpečení ve znění novel. Podle něj platí, že „*občanům těžce zdravotně postiženým, zejména nevidomým a občanům s těžkým postižením pohybového nebo nosného ústrojí, se poskytují věcné dávky, peněžité dávky a bezúročné půjčky k překonání obtíží vyplývajících z jejich postižení.*“¹

Dále zákon stanoví, že „*občanům s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, které podstatně omezuje jejich pohybovou nebo orientační schopnost, se poskytují podle druhu a stupně postižení mimořádné výhody, zejména v dopravě nebo při potřebě průvodce; těmto občanům s těžkým zdravotním postižením jsou přiznávány mimořádné výhody I. stupně, občanům se zvlášť těžkým zdravotním postižením jsou přiznávány mimořádné výhody II. stupně a občanům se zvlášť těžkým zdravotním postižením a potřebou průvodce jsou přiznávány mimořádné výhody III. stupně.*“

Zákonná úprava je završena konstatováním dle odst. 6) § 86, podle nějž: „*stát je povinen poskytovat těmto osobám pomoc při pracovním zařazení a uplatnění, jakož i vytvářet podmínky pro jejich začlenění do společenského a veřejného života.*“

Podrobnosti o výplatě jednotlivých dávek upravuje vyhláška MPSV č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení². K 31.12.2009 však doznala mnoha změn. Od roku 1992 upravovala i složení posudkových komisí a jejich činnost, komise péče o rodinu a děti, poskytování dávek a služeb sociální péče, zařízení sociální péče a poskytování sociálních služeb organizacemi a občany.

Součástí vyhlášky bylo sedm příloh upravujících úhrady za úkony pečovatelské služby a odměny dobrovolným pracovníkům pečovatelské služby, výčet zdravotních postižení, která odůvodňují přiznání mimořádných výhod, mimořádné výhody pro těžce zdravotně postižené občany ve třech stupních, výčet zdravotních postižení

¹ § 86 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

² Působnost jednotlivých orgánů - mj. – i v řízení o dávkách rozhodujících upravuje zákon ČNR č. 114/1988 Sb. o působnosti orgánů České republiky.

odůvodňujících poskytnutí příspěvku na úpravu bytu, úhradu za užívání bezbariérového bytu nebo garáže, koupi a celkovou opravu a úpravu motorového vozidla, dále zdravotní postižení podmiňující a vylučující přijetí do ústavů.

Vyhláška č. 182/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tj. po novelizaci v roce 2008 již řeší pouze posudkové komise MPSV ČR, nezaopatřenost dítěte, péči o těžce zdravotně postižené občany a bezúročné půjčky pro těžce zdravotně postižené občany. Přílohy pak zahrnují pouze zdravotní postižení odůvodňující přiznání mimořádných výhod, příspěvku na úpravu bytu, úhradu za užívání bezbariérového bytu nebo garáže, koupi a celkovou opravu a úpravu motorového vozidla, výčet mimořádných výhod a výčet rehabilitačních a kompenzačních pomůcek.

V rámci této analýzy bude pozornost věnována jednorázovým dávkám poskytovaným občanům těžce zdravotně postiženým, a to, dle § 33 – příspěvek na opatření zvláštních pomůcek, dle § 34 – příspěvek na úpravu bytu, § 35 - příspěvek na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla, § 37 – individuální doprava a § 45 – příspěvek na úhradu bezbariérového bytu a garáže.

Všechny uvedené dávky jsou podmíněny posouzením zdravotního stavu (vyjma jednorázového příspěvku na opatření zvláštní pomůcky), které bylo prováděno posudkovými komisemi České správy sociálního zabezpečení, skládajících se z posudkového lékaře, tajemníka a lékařů odborných, rehabilitačních a obvodních. Od 1. 1. 1993 je již zdravotní stav občana posuzován posudkovým lékařem okresní správy sociálního zabezpečení na základě zdravotní dokumentace, kterou vyhotoví ošetřující lékař. Při posuzování zdravotního stavu přihlíží posudkový lékař i k výsledkům vlastních vyšetření.

Organizační, řídicí, kontrolní a koncepční činnost pro oblast posudkové služby vykonávají posudkové komise MPSV ČR, a ve vymezeném rozsahu i výkon lékařské posudkové činnosti, tj. podávání posudků pro účely stanoveného okruhu opravných řízení, a to na základě posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob v jednotlivých případech.

Dnem 1. července 2006 přechází posuzování zdravotního stavu na úřady práce, kde vznikly k uvedenému datu posudkové služby s kompetencemi k posuzování

zdravotního stavu osob pro účely rozhodování úřadů práce a obcí v tzv. nepojistných systémech³. Od 1.července 2009 bylo posuzování zdravotního stavu pro účely jednorázových dávek opět převedeno do působnosti posudkových lékařů okresní správy sociálního zabezpečení⁴.

Do 1. 7. 1997 byly oprávněnými osobami, kterým může být poskytnut jednorázový příspěvek na opatření zvláštní pomůcky, příspěvek na úpravu bytu, příspěvek na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla, příspěvek na individuální dopravu a příspěvek na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže, i občané nevidomí. Vzhledem k tomu, že „*docházelo v praxi k nejasnostem při rozlišení stupně postižení nevidomých občanů*“⁵, bylo před slovo „nevidomý“ předřazeno slovo „úplně nebo prakticky“. Obsah těchto pojmů stanovuje příloha č. 3 vyhlášky MPSV č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění.

Od 1. 1. 1993 byla pro účely námi analyzovaných dávek doplněna nezaopatřenost dítěte. „*Nezaopatřenost dítěte se posuzuje podle § 20 odst. 3 až 5 a § 21 až 23 zákona č. 155/1991 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Není při tom rozhodující, zda občan je či není poživatelem plného invalidního důchodu.*“⁶

„*Jde o dítě do skončení povinné školní docházky, a poté nejdéle však do 26. roku věku, které se soustavně připravuje na budoucí povolání nebo které se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz nebo které není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost. Podle § 20 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění se po skončení povinné školní docházky do 18. roku věku považuje za nezaopatřené dítě i to, které je vedeno v evidenci úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání a nemá nárok na hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání, s výjimkou případu, kdy mu hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání nenáleží z důvodů uvedených v § 14 odst. 1 písm. d) až f) zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění*

³ Zákon č. 109/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálních službách.

⁴ Zákon č. 479/2008 Sb., kterým se mění zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

⁵ Komentář k vyhlášce MPSV ČR č.138/1997 Sb., Zpravodaj MPSV, 1997, č. 1, s. 8.

⁶ Komentář č.3/1998, Zpravodaj MPSV, 1998, č. 7, s. 6.

zákona č. 578/1991 Sb. Pokud dítě přestane plnit podmínku nezaopatřenosti v průběhu řízení o přiznání příspěvku, je za nezaopatřené považováno i dítě do 26 let svého věku, které je poživitelem plného invalidního důchodu.“⁷

1.1 Jednorázový příspěvek na opatření zvláštní pomůcky (§ 33)

„Občanům těžce zdravotně postiženým mohou poskytovat okresní úřady peněžité příspěvky na opatření pomůcek, které potřebují k odstranění, zmírnění nebo překonání následků svých postižení“.⁸

Jednorázový příspěvek na opatření zvláštní pomůcky tedy poskytovaly okresní úřady místně příslušné podle trvalého bydliště občana. S jejich zrušením k 31. 12. 2002 pak bylo jejich poskytování přeneseno na obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Místní příslušnost příslušného úřadu se rovněž řídí místem trvalého pobytu oprávněné osoby.

„O skutečnosti, zda je občan těžce zdravotně postiženou osobu, která potřebuje pomůcku, na kterou žádá příspěvek, rozhoduje obecní úřad zpravidla na základě údajů zjištěných od ošetřujícího či odborného lékaře. (zdravotní stav neposuzuje lékař okresní správy sociálního zabezpečení)“⁹

Podmínkou pro poskytnutí příspěvku bylo, že pomůcka není propůjčována ani poskytována státní zdravotní správou, s výjimkou příspěvku na zakoupení vozíku a na ortopedickou obuv.

Od 1. 1. 1993 byla provedena změna této podmínky, kdy bylo možné poskytnout příspěvek na pomůcku, kterou nehradí a nezapůjčuje příslušná **zdravotní pojišťovna** a od 1. 10. 1995 umožněno poskytnout příspěvek na pomůcku, kterou příslušná zdravotní pojišťovna hradí částečně, ale s tím, že se při stanovení výše příspěvku k této skutečnosti přihlédne.

Pomůcky **pro tělesně postižené** jsou určeny k tomu, aby umožnily osobě s tímto postižením sebeobsluhu, samostatný pohyb nebo zachování zdravotního stavu, popřípadě sloužily k přípravě a realizaci pracovních uplatnění.

⁷ HACAPERKOVÁ, D.; NIEDERLE, P. Dávky sociální péče pro zdravotně postižené občany (1). *Sociální politika*, MPSV 1999, roč. 25, č. 5, s. 22.

⁸ § 33 odst. 1 vyhlášky MPSV ČR č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon ČNR o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ze dne 26. 4. 1991.

⁹ BŘEZSKÁ, N. ; VRÁNOVÁ, L., *Dávky sociální péče s komentářem a vybranými vzory tiskopisů žádostí k 1. 3. 2006*, Olomouc: Anag, 2006, s. 84.

Zrakově postiženým je příspěvek poskytován na pomůcky, které jim umožňují získávat informace nebo styk s okolním prostřednictvím hmatových nebo sluchových vjemů nebo prostřednictvím zbytku zraku, popřípadě na pomůcky na přípravu a realizaci pracovního uplatnění.

Pomůcky pro **sluchově postižené** jsou takové, které kompenzují ztrátu sluchu a přispívají k sociální adaptaci a jsou nezbytné ke styku s okolím.

Příspěvek je poskytován i na úhradu nákladů se zácvikem pro používání pomůcek, a to v plné výši prokázaných nákladů. Jedná se o zácvik pro používání pomůcek, s nimiž je složitá manipulace, a to převážně o pomůcky určené pro občany zrakově postižené, s jejichž výběrem a zácvikem je nápomocna především Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, pobočky Tyfloservisu, o.p.s. a další.

Od 1. 1. 1993 byla přidána nová **podmínka pro určení výše poskytovaného příspěvku**, a to podmínka nejmenší ekonomické náročnosti a základního provedení. Pro stanovení výše příspěvku na opatření pomůcky je výchozí částkou předběžná cena pomůcky. „Příloha č. 4 vyhlášky č. 182/1991 Sb., určuje maximální procentní výši příspěvku na zakoupení rehabilitační a kompenzační pomůcky pro těžce zdravotně postižené občany. Výše příspěvku se řídí výší, která umožňuje opatření pomůcky v základním provedení, tj. takovém, které občanu plně vyhovuje a splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti“.¹⁰

V příloze č. 4 jsou vyjmenovány rehabilitační a kompenzační pomůcky pro těžce zdravotně postižené občany a rozděleny dle postižení do tří oblastí:

Rehabilitační a kompenzační pomůcky pro tělesně postižené občany:

1. Polohovací zařízení do postele	100% z ceny
2. Obracecí postel	50%
3. Vodní zvedák do vany	50%
4. Sedačka do vany	50%
5. Přenosný WC	100%
6. Psací stroj se speciální klávesnicí	50%
7. Motorový vozík pro invalidy	50%

¹⁰ BŘESKÁ, N.; VRÁNOVÁ, L. *Dávky sociální péče 2002*, 2. Aktualizované vydání, Anag: Olomouc, 2002. s. 69.

8. Židle na elektrický pohon	50%
9. Přenosná rampa (pro vozíčkáře)	100%
10. Zvedací zařízení vozíku na střechu automobilu	100%
11. Zařízení pro přesun vozíčkáře do automobilu	100%
12. Individuální úpravy automobilu	100%
13. Glukometr	90-100%
14. Bicykl DUPLEX	50%
15. Šikmá schodišťová plošina	100%

Rehabilitační a kompenzační pomůcky pro sluchově postižené občany:

1. Víceúčelová pomůcka	100%
2. Indukční bytová smyčka včetně instalace, popřípadě zesilovač	50%
3. Signalizace bytového a domovního zvonku včetně instalace	100%
4. Signalizace telefonního zvonku	100%
5. Světelný nebo vibrační budík	50%
6. Telefon s tranzistorovým zesilovačem	50%
7. Psací telefon	50%
8. Videorekordér	25%, nejvýše 5.000,-Kč
9. Televizor s teletextem	25%, nejvýše 5.000,-Kč
10. Dekodér skrytých televizních titulků	50%

Rehabilitační a kompenzační pomůcky pro zrakově postižené občany:

1. Kancelářský psací stroj	50%
2. Pichtův psací stroj	100%
3. Magnetofon	100%
4. Televizní lupa pro slabozraké	100%
5. Kalkulátor s hlasovým výstupem	100%
6. Bicykl DUPLEX	50%
7. Slepecké náramkové hodinky	50%
8. Indikátor světla, barev	50%
9. Jednoúčelové počítačové zařízení s hlasovým výstupem	50% nejvýše 30.000,-Kč

S ohledem na technický pokrok v oblasti kompenzačních a rehabilitačních pomůcek byla od 1. 10. 1995 (vyhláška č. 206/1995 Sb.) provedena změna výše citovaných příloh, kdy bicykl DUPLEX byl pro tělesně postižené občany nahrazen dvoukolem, a maximální výše příspěvku činila 50% ceny. Dále byly rehabilitační a kompenzační pomůcky pro tělesně postižené občany doplněny:

16. Signalizační pomůcka SYM-BLIK	80%
17. Koupací lůžko	50%
18. Nájezdové lyžiny pro vozíčkáře	100%

Výčet rehabilitačních a kompenzačních pomůcek pro sluchově postižené občany byl nově upraven (zvýrazněný text označuje provedené změny):

1. Víceúčelová pomůcka pro sluchově postižené děti	100% (nejvýše 3.000,-Kč)
2. Signalizace bytového a domovního zvonku včetně instalace	100%
3. Signalizace telefonního zvonku	100%
4. Světelný nebo vibrační budík	50%
5. Telefonní přístroj se zesílením zvuku pro nedoslýchavé včetně světelné indikace zvonění	75% nejvýše 7.000,-Kč
6. Psací telefon pro neslyšící včetně světelné indikace zvonění	75%
7. Přídavná karta k osobnímu počítači a programové vybavení emulující psací telefon pro neslyšící	75%
8. Fax	75%
9. Faxmodemová karta k počítači programové vybavení emulující fax	75%
10. Videorekordér	50% nejvýše 7.000,-Kč
11. Televizor s teletextem	50% nejvýše 7.000,-Kč
12. Doplnění stávajícího televizoru o dekodér teletextu včetně montáže	50%

13. Přenosná naslouchací souprava s rádiovým nebo infračerveným přenosem	75%
14. Přístroj k nácviku slyšení	50%
15. Bezdrátové zařízení umožňující poslech televizního přijímače nebo jiného zdroje zvuku	50%
16. Individuální přenosný naslouchací přístroj (nejde o elektronické sluchadlo)	50%
17. Individuální indukční smyčka	50%
18. Indikátor hlásek pro nácvik v rodině	75%

Zrušeny byly - indukční bytová smyčka včetně Instalace, popřípadě zesilovač, telefon s tranzistorovým zesilovačem. Psací telefon a dekodér skrytých televizních titulků pak byly zahrnuty do výčtu pomůcek v nové upravě.

Rehabilitační a kompenzační pomůcky pro zrakově postižené občany byly rovněž upraveny:

1. Kancelářský psací stroj	50%
2. Slepecký psací stroj	100%
3. Magnetofon, diktafon	100% nejvýše 4.500,-Kč
4. Čtecí přístroj pro nevidomé s hmatovým výstupem	100%
5. Digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem	100%
6. Kamerová zvětšovací lupa	100%
7. Digitální zvětšovací televizní lupa	100%
8. Adaptér hlasového syntezátoru pro nevidomé	100%
9. Programové vybavení pro digitální zpracování obrazu	100%
10. Tiskárna reliéfních znaků pro nevidomé	100%
11. Jehličková jednobarevná tiskárna	50%
12. Zařízení pro přenos digitálních dat	100%
13. Elektronický zápisník pro nevidomé s hlasovým nebo hmatovým výstupem	100%

14. Elektronická komunikační pomůcka	
pro hluchoslepé	100%
15. Kapesní kalkulátor s hlasovým výstupem	50%
16. Slepecké hodinky a budíky	
s hlasovým nebo hmatovým výstupem	50%
17. Měřicí přístroje pro domácnost	
s hlasovým nebo hmatovým výstupem	50%
18. Indikátor barev pro nevidomé	100%
19. Elektronická orientační pomůcka	
pro nevidomé a hluchoslepé	100%
20. Dvoukolo	50%

Zrušeno bylo jednoúčelové počítačí zařízení s hlasovým výstupem.

Protože vývoj pomůcek jde velmi rychle dopředu a k dispozici je řada nových pomůcek, které v seznamu nejsou uvedeny, umožňuje vyhláška poskytnout příspěvek i na pomůcku, která v seznamu uvedena není, ale je s některou z uvedených pomůcek srovnatelná.

„Okresním úřadům se doporučuje, aby při posuzování pomůcek, sloužících k odstranění, zmírnění nebo k překonání následků těžkého zdravotního postižení, které nejsou uvedeny v příloze č. 4 vyhlášky MPSV považovaly za srovnatelné zejména následující pomůcky / seznam je pouze demonstrativní a vychází především z dotazů okresních úřadů k problematice srovnatelnosti pomůcek/.“¹¹

V Komentáři MPSV ČR č. 4/2000, jsou uvedeny všechny položky přílohy č. 4 a k nim komentáře a příklady srovnatelných pomůcek. Tento výčet srovnatelných pomůcek je průběžně doplňován novými, které jsou v nabídkách dodavatelských firem, zpravidla jako reakce na dotazy příslušných úřadů.

¹¹ Komentář č. 4/2000 k některým otázkám poskytování jednorázových příspěvků na opatření zvláštních pomůcek podle ustanovení § 33 vyhlášky MPSV ČR č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů a srovnatelnosti pomůcek k odstranění, zmírnění nebo překonání následků těžkého zdravotního postižení s pomůckami uvedenými v příloze č. 4, *Zpravodaj MPSV*, 2000, č. 3, s. 8.

Od 1. 7. 1998 je vyhláškou¹² definován **závazek** pro poskytnutí příspěvku na opatření zvláštní pomůcky, a to:

„(8) Příspěvek na opatření zvláštních pomůcek lze poskytnout, jen zaváže-li se žadatel písemně předem, že vrátí příspěvek nebo jeho poměrnou část v případě, že

- a) Zvláštní pomůcka, na jejíž opatření byl příspěvek poskytnut, přestane být před uplynutím 5 let ode dne vyplacení příspěvku jeho vlastnictvím,*
- b) Do 6 měsíců ode dne vyplacení nepoužije příspěvek na opatření zvláštní pomůcky, popřípadě použije jenom část příspěvku.*

Příspěvek nebo jeho poměrná část se nevrací v případě, že občan, kterému byl vyplacen, zemře.“¹³

K posuzování žádostí těžce zdravotně postižených občanů o přiznání příspěvku bylo doporučeno:

„Při řízení o poskytnutí jednorázového příspěvku na opatření zvláštních pomůcek doporučujeme vycházet především ze znalosti situace žadatele o tuto dávku, (většinou jde o občany, kteří jsou z různých jiných důvodů v evidenci příslušného okresního úřadu), pokud jde o nové žadatele, je vhodné je navštívit v místě jejich bydliště a osobně se přesvědčit o jejich celkové sociální situaci.

Výše příspěvku na horní hranici procentního rozpětí by měla být poskytnuta pouze v odůvodněných případech. I malá spoluúčast na úhradě ceny pomůcky ze strany těžce zdravotně postiženého občana může být stimulem ke hledání nejvýhodnějšího dodavatele a může tak vytvořit protitlak proti neodůvodněnému zvyšování cen dodavateli pomůcek.“¹⁴

Z uvedeného vyplývá, že je zcela v kompetenci příslušného úřadu jakou finanční částkou se na pořízení bude spolupodílet žadatel.

Příspěvky lze poskytovat rovněž na pomůcky, které byly zakoupeny v cizině. Žadatel o přiznání tohoto příspěvku v takovém případě musí předložit účtenku na

¹² Vyhláška MPSV č. 139/1998 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

¹³ bod 2. vyhlášky MPSV č. 139/1998 Sb.

¹⁴ Komentář MPSV č. 4/2000, Zpravodaj, MPSV 2000, č.3, s. 25.

zakoupenou pomůcku, přičemž pro stanovení výše dávky se použije kurz pro nákup dané měny platný v den předložení žádosti (kurzovní lístek ČNB).

Dle § 33 odstavce 9 vyhlášky MPSV č. 182/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, mohou příslušné úřady hradit výdaje spojené s výcvikem a odevzdáním vodícího psa úplně nebo prakticky nevidomým občanům až do výše obvyklých nákladů.

„Pojem vodící pes není vyhláškou MPSV definován, Tento pojem lze vymezit těmito kritérii – pes byl vycvičen subjektem výcviku a osvědčil dovednosti zkouškou.

Zkouška je organizována subjektem výcviku. O zkoušce musí být proveden záznam o zkoušce samé, v němž je zaznamenán její průběh (zvládnutí předepsaných cviků a dovedností apod.)

Doporučuje se, aby se zkoušky, která prokazuje zvládnutí předepsaných cviků a dovedností, účastnil pracovník správního orgánu rozhodujícího o přiznání příspěvku. V případě, že jeho osobní účasti brání např. velká vzdálenost od místa okresního úřadu popř. jiné překážky, může tento správní orgán požádat o spolupráci pracovníky okresního úřadu v místě zkoušky (roční poptávka po vodících psech se v rámci České republiky pohybuje mezi 30 až 40 psy a tak lze podle názoru Ministerstva práce a sociálních věcí spolupráci zajistit).“

Pro výcvik vodících psů (včetně zkoušky) nejsou stanovená jednotná pravidla, statut vodícího psa není upraven v právních předpisech, přesto existují určitá mezinárodní pravidla výcviku vodících psů. V České republice se výcvikem vodících psů zabývá několik subjektů, a to především na základě živnostenského oprávnění k výchově a výcviku vodících psů nebo členství v Mezinárodní federaci škol vodících psů pro nevidomé. Doporučujeme, aby správní orgány v rámci řízení o přiznání příspěvku požadovaly od subjektu výcviku předložení dokladů osvědčujících jeho způsobilost k výcviku vodících psů (doklad o členství v mezinárodní federaci, záznamy o již vycvičených a předaných psech, živnostenský list – pouze podpůrně).“¹⁵

Obvyklé náklady „ v sobě zahrnují nejen kalkulaci nákladů spojenou s výcvikem psa a jeho odevzdáním, ale i pořizovací cenu psa.

¹⁵ Komentář č. 4/2001, Zpravodaj, MPSV 2002, č. 1, s. 10.

Vzhledem k tomu, že i vodící pes je zvláštní pomůckou pro účely příspěvku, vztahuje se i na příspěvek písemný závazek žadatele o vrácení příspěvku nebo jeho poměrné části. Tato konstrukce příspěvku vylučuje možnost „zapůjčení psa cvičiteli“.

Za dostatečný doklad vlastnictví psa se doporučuje považovat kupní smlouvu, v níž by měla být kromě ceny za výcvik a odevzdání uvedena rovněž cena psa jako takového (pořizovací cena psa).

Vzhledem k tomu, že povinnost vrácení poměrné části příspěvku při úhynu psa (nezaviněné občanem), by znamenala nepřiměřenou tvrdost, doporučuje se, aby občané v takových případech požádali ministra práce a sociálních věcí o odstranění tvrdosti. „(Komentář č. 4/2001 k příspěvku na úhradu výdajů spojených s výcvikem a odevzdáním vodícího psa a příspěvku úplně nebo prakticky nevidomým občanům.“¹⁶

1.2 Příspěvek na úpravu bytu (§ 34)

„(1)Občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí omezujícími ve značném rozsahu jejich pohyblivost a občanům nevidomým poskytují okresní úřady příspěvek na úpravu bytu nebo bytu v rodinném domku“¹⁷

Příspěvek na úpravu bytu poskytovaly okresní úřady místně příslušné podle trvalého bydliště občana. S jejich zrušením k 31. 12. 2002 pak bylo jejich poskytování přeneseno na obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Místní příslušnost příslušného úřadu se řídí místem trvalého pobytu oprávněné osoby.

Příspěvek je poskytován i rodiči nebo osobě, které bylo dítě (od 1. 1. 1993 upřesněno jako nezaopatřené dítě) svěřeno do péče rozhodnutím příslušného orgánu. A to jde-li o dítě starší tří let s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí nebo nevidomé.

Od 1. 10. 1995 lze poskytnout osobě neslyšící, rodiči nebo osobě, které bylo dítě svěřeno do péče rozhodnutím příslušného orgánu, jde-li o neslyšící nezaopatřené dítě, příspěvek na instalaci potřebné zvukové nebo světelné signalizace.

¹⁶ Komentář č. 4/2001, Zpravodaj, MPSV 2002, č.1, s. 8.

¹⁷ § 34 odst. 1 vyhlášky MPSV ČR č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon ČNR o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ze dne 26. 4. 1991.

„Příspěvek na stejnou úpravu bytu lze přiznat více osobám, výše jednotlivých příspěvků nesmí překročit limity dané ustanovením § 34 odst. 4 Vyhlášky.

S ohledem na skutečnost, že výše příspěvku je fakultativní, doporučuje se, aby orgán přiznávající druhý či další příspěvek na tutéž úpravu bytu bral v úvahu, zda jde o osoby se stejným nebo odlišným postižením. Například úprava bytu vozíčkáře a zrakově postiženého občana by mohla odůvodňovat přiznání vyššího příspěvku než např. úprava bytu dvou vozíčkářů.

Při poskytování uvedeného příspěvku více osobám je nutné vést oddělená správní řízení na základě samostatných žádostí. Rovněž prokázané náklady podle § 34 odst. 4 musí být pro jednotlivá řízení doložena tak, aby bylo zřejmé, z jakých podkladů vychází správní orgán při stanovení výše příspěvku.“¹⁸

Za těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí jsou považována zdravotní postižení uvedená v příloze č. 5 v písmenech a) až g):

- a) amputační ztráta dolní končetiny ve stehně,
- b) amputační ztráta obou končetin v bérce,
- c) úplná obrna (plegie) nebo těžké ochrnutí (těžká paresa dvou končetin),
- d) anakylosa obou kyčelních kloubů nebo podstatné omezení hybnosti obou kyčelních kloubů pro těžké kontraktury v jejich okolí,
- e) anakylosa obou kolenních kloubů nebo podstatné omezení jejich hybnosti pro těžké kontraktury v okolí, v obou případech se značně nepříznivým postavením obou těchto kloubů,
- f) výjimečně obdobné těžké funkční poruchy na základě několika postižení pohybového systému,
- g) chondrodystrofie, pokud tělesná výška postiženého nepřesahuje 120 cm.

Od 1. 1. 2006 byl změněn ¹⁹ výčet výše uvedených zdravotních postižení, a to:

- a) amputační ztráta dolní končetiny ve stehně,
- b) amputační ztráta obou **dolních** končetin v bérce **a výše**,
- c) funkční ztráta obou dolních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí,

¹⁸ Komentář MPSV č. 8/2002, *Zpravodaj*, MPSV 2002, č.4, s. 9 – 10.

¹⁹ vyhláška 506/2005 Sb., kterou se mění vyhláška č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

- d) anakylosa obou kyčelních kloubů nebo **obou kolenních kloubů** nebo podstatné omezení hybnosti obou kyčelních nebo **kolenních kloubů** pro těžké kontraktury v jejich okolí,
- e) **současné ztuhnutí všech úseků páteře těžkým omezením pohyblivosti alespoň dvou nosných kloubů obou končetin**
- f) **těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení několika funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina,**
- g) **disproporční poruchy růstu provázené deformitami končetin a hrudníku, pokud tělesná výška postiženého po ukončení růstu nepřesahuje 120 cm,**
- h) anatomická nebo funkční ztráta končetiny.

„Zdravotní postižení uvedená v příloze č.5 jsou těžké vady pohybového nebo nosného ústrojí, které lze charakterizovat jako chybějící části těla v důsledku vrozené vady, amputace či úplné ztráty funkce, nebo jako nedostatečný, popř. disproporciální vzrůst s významným zkrácením končetin a průvodními deformitami. Jejich společným rysem je rovněž zpravidla odkázanost na kompenzační pomůcky individuální či sériové výroby, jako např. protézy, berle, francouzské hole, invalidní vozík a další. Občan trpící takovým zdravotním postižením je limitován v pohybu, dopravě, při ukonech každodenního života, ve společenské komunikaci, při přípravě na pracovní uplatnění a při výkonu soustavné výdělečné činnosti.“²⁰

Příspěvek lze použít na úpravy přístupu do domu, garáže, k výtahu včetně schodů, k oknům a na balkón, povrchu podlahy, ovládacích prvků domovní a bytové elektroinstalace, kuchyňské linky, popřípadě dalšího nábytku, rozšíření, úprava dveří, odstranění prahů, přizpůsobení koupelny a záchodu včetně vybavení vhodným sanitárním zařízením a lehce ovladatelnými bateriemi, instalace potřebné zvukové nebo světelné signalizace, zavedení vhodného vytápění a vybudování telefonního vedení.

Od 1. 10. 1995 byly ²¹ k výčtu úprav, na které lze poskytnout příspěvek, přidány v písmenu i) stavební úpravy spojené s instalací výtahu.

²⁰ Výklad MPSV ČR k posuzování zdravotního stavu pro účely dávek a služeb sociální péče č.j. 23-7846/98, *Zpravodaj*, MPSV 1998, č.2, s. 19.

²¹ Vyhláška č. 206/1995 Sb.

Novou a základní podmínkou pro poskytnutí příspěvku je skutečnost, že byt je užíván k trvalému bydlení.

„Pojem byt není vyhláškou MPSV vymezen. Za byt se proto považuje nejen byt užívaný na základě nájemní smlouvy, byt v družstevním nebo osobním vlastnictví, ale rovněž i byt v rodinném domku. Z toho jednoznačně vyplývá, že i na úpravu rodinného domku a bytu v něm lze poskytnout příspěvek na úpravu bytu. S ohledem na podmínku užívání bytu k trvalému bydlení není možné příspěvek poskytnout na byt (rodinný domek) ve výstavbě.“²²

„Příspěvek by neměl být poskytován na vybudování nového WC nebo koupelny, a to zejména pokud v bytě (rodinném domku) již takové zařízení existuje. Příspěvek může být poskytnut ve výjimečných a zřeteluhodných případech, kdy v bytě (rodinném domku) není možnost používat dosavadní zařízení, není-li např. toto zařízení jeho součástí.“²³

Výčet úprav uvedených ve vyhlášce je pouze demonstrativní. Je na zvážení příslušného úřadu zda uzná potřebnost jiných úprav, na které lze poskytnout příspěvek. Rozsah úprav se pak posuzuje se zřetelem na závažnost a druh zdravotního postižení občana.

„Praxe ukazuje, že rovněž vybudované bezbariérové byty zvláštního určení v řadě případů nevyhovují zcela potřebám zdravotně postiženého občana, neboť neumožňují jeho bezproblémové užívání bytu. Rovněž na odstranění takovýchto nedostatků lze poskytnout příspěvek na úpravu bytu.“²⁴

Výše příspěvku se určí se zřetelem na příjmy a majetkové poměry občana a jeho rodiny. *„Pojem rodina není ve vyhlášce definován. Za rodinu lze pro účely vyhlášky považovat ve smyslu rodinného práva pouze okruh osob povinných výživou k osobě žadatele, neboť od jiných osob nelze spravedlivě požadovat, aby se podílely na řešení obtížné situace žadatele.“²⁵*

²² HACAPERKOVÁ, D.; NIEDERLE, P., Dávky pro těžce zdravotně postižené občany (4). *Sociální politika*, MPSV 1999, roč. 25, č. 10, s. 23.

²³ Komentář MPSV č. 3/1998, *Zpravodaj*, MPSV 1998, č. 7, s. 19.

²⁴ HACAPERKOVÁ, D.; NIEDERLE, P., Dávky pro těžce zdravotně postižené občany (4). *Sociální politika*, MPSV 1999, roč. 25, č. 10, s. 24.

²⁵ Dávky sociální péče (podle právního předpisu k 1. 7. 1998), MPSV 1998, s. 207.

Příspěvek může být poskytnut až do výše 70% prokázaných nákladů účtovaných fyzickými nebo právnickými osobami za materiál a práce spojené s nezbytnými výdaji, včetně projektových prací, nejvýše 50.000,-Kč a od 1. 10. 1995 byla přidána možnost poskytnutí příspěvku až do částky nejvýše 100.000,-Kč, a to na stavební úpravy spojené s instalací výtahu, který je poskytován z toho důvodu, že nelze použít šikmou schodišťovou plošinu.

Příspěvek je možné poskytnout i formou zálohy ve výši 50% předpokládané výše příspěvku.

*„Výše uvedené limity se vztahují ke každé jednotlivé úpravě a nikoli k úhrnu všech úprav. V praxi to znamená, že lze poskytnout příspěvek vícekrát, ale vždy na různé úpravy bytu. V takovýchto případech je nutné o jednotlivých příspěvcích rozhodovat odděleně“.*²⁶

„V případě, že je poskytován příspěvek na úpravu bytu zálohově, rozhoduje se po této záloze, a to přes skutečnost, že při stanovení výše zálohy je nutno vycházet z celkové uvažované výše příspěvku. O doplatku, resp. druhé části příspěvku, se rozhodne novým rozhodnutím v řízení zahájeném na základě podané nové žádosti po prokázání skutečných nákladů vyúčtovaných fyzickými nebo právnickými osobami za materiál a práce spojené s nezbytnými výdaji, včetně projektových prací.

*Pokud je příspěvek poskytován po provedení úpravy, je poskytnut najednou, a to až do výše 70% prokázaných nákladů účtovaných fyzickými nebo právnickými osobami za materiál a práce spojené s nezbytnými výdaji, včetně projektových prací.“*²⁷

Pokud byl příspěvek vyplacen zálohově, příjemce tedy může po provedení opravy požádat o druhou část příspěvku.

Podmínkou pro poskytnutí příspěvku je předchozí písemný **závazek** žadatele, že:

- příspěvek vyúčtuje do tří let od zahájení řízení,

²⁶ HACAPERKOVÁ, D.; NIEDERLE, P. Dávky pro těžce zdravotně postižené občany (4). *Sociální politika*, MPSV 1999, roč. 25, č. 10, s. 24.

²⁷ BŘESKÁ, N.; VRÁNOVÁ, L. *Dávky sociální péče s komentářem a vybranými vzory tiskopisů žádostí*, 4. aktualizované vydání k 1. 3. 2006, s. 85- 86.

- příspěvek nebo jeho poměrnou část vrátí, pokud byt vymění, prodá nebo dojde k jiné změně užívacího nebo vlastnického práva k bytu před uplynutím deseti let od jeho poskytnutí nebo neuskuteční plánované úpravy v rozsahu podle schválené dokumentace a vyplacený příspěvek byl vyšší než 70% skutečných nákladů

*„Za změnu užívacího práva je většinou nutno považovat pronájem. Pokud byl pronajat byt, na který byl poskytnut příspěvek na úpravu, a nebylo sjednáno např. společné užívání nájemníkem a pronajímatelem, je třeba tuto skutečnost chápat jako změnu užívacího práva“.*²⁸

Dojde-li k tomu, že výše vráceného příspěvku nepřesáhla 5000,-Kč nebo občan zemře, příspěvek se nevymáhá. Od 1. 10. 1995 bylo umožněno upustit od vymáhání příspěvku, a to ve zřetele hodných případech a od 1. 7. 1998 i v případě, že zemře dítě, jehož rodiči byl příspěvek poskytnut.

*„Pokud nastanou skutečnosti uvedené v závazku, který žadatel učinil před poskytnutím příspěvku, je příjemce příspěvku povinen vrátit příspěvek, resp. jeho poměrnou část. Neučiní-li tak příjemce příspěvku dobrovolně, přistoupí správní orgán k vymáhání pohledávky.“*²⁹

1.3 Příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla (§35)

„Občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústroj, kteří nejsou umístěni v ústavu sociální péče, popřípadě odborném zdravotnickém zařízení s celoročním pobytem a kteří jsou odkázáni na individuální dopravu, poskytují okresní úřady příspěvek na zakoupení motorového vozidla. Podmínkou pro poskytnutí příspěvku je, že motorové vozidlo bude používáno na dopravu těžce zdravotně postiženého občana a že potřebný občan nevlastní motorové vozidlo s výjimkou jednostopého vozidla.“

²⁸ Komentář MPSV č. 3/1998, Zpravodaj, MPSV 1998, č. 7, s. 19.

²⁹ BŘESKÁ, N.; VRÁNOVÁ, L. *Dávky sociální péče s komentářem a vybranými vzory tiskopisů žádostí*, 4. aktualizované vydání k 1. 3. 2006, s. 86.

Přiznání příspěvku není podmíněno způsobilostí těžce zdravotně postiženého občana řídit motorové vozidlo.“³⁰

Příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla rovněž poskytovaly okresní úřady místně příslušné podle trvalého bydliště občana. S jejich zrušením k 31. 12. 2002 pak bylo jejich poskytování přeneseno na obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Místní příslušnost příslušného úřadu se rovněž řídí místem trvalého pobytu oprávněné osoby.

Ústavem sociální péče, zdravotnickým zařízením nebo obdobným zařízením „se rozumí např. zařízení provozovaná nestátními subjekty, popř. církevními, pokud tato zařízení zabezpečují celoroční pobyt. Na druhé straně však za umístění nelze považovat např. trvalé soužití řádové sestry v klášterním společenství“.³¹

Příspěvek na zakoupení motorového vozidla lze přiznat občanovi, který je odkázán na individuální dopravu.

*„Žádost občana může být zamítnuta, pokud správní orgán zjistí, že občan může být dopravován pouze sanitním vozem“.*³²

Příspěvek lze poskytnout i rodičům dítěte, které dovršilo tři let a které trpí těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí uvedenými v písmenech a) - g) přílohy č. 5 vyhlášky MPSV ČR č. 182/1991 Sb., kterými jsme se již zabývali v analýze příspěvku na úpravu bytu.

Další podmínkou pro přiznání příspěvku rodiči nezaopatřeného dítěte je, že se jedná o dítě úplně nebo prakticky nevidomé nebo mentálně postižené, kterému **byly přiznány** mimořádné výhody III. stupně, ale i rodičům, kteří se o ně starají i po dosažení zletilosti.

³⁰ § 35 odst. 1 vyhlášky MPSV ČR č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon ČNR o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ze dne 26. 4. 1991.

³¹ HACAPERKOVÁ, D.; NIEDERLE, P. Dávky sociální péče pro zdravotně postižené občany (1). *Sociální politika*, MPSV 1999, roč. 25, č. 5, s. 21.

³² Komentář MPSV ČR č. 3/1998, *Zpravodaj*, MPSV 1998, č. 7, s. 22.

Od 1. 7. 1998 byla provedena změna této podmínky, kdy příspěvek lze přiznat pro mentálně postižené dítě, jehož mentální postižení **odůvodňuje** přiznání mim. výhod III. stupně.

Možnost poskytnutí příspěvku i rodiči, který se stará o dítě i po dosažení zletilosti byla od 1. 1. 1993 zrušena a přidána, že motorové vozidlo musí být používáno na dopravu tohoto nezaopatřeného dítěte, na které je příspěvek žádán.

Od 1. 7. 1997 byl rozšířen okruh osob, které pečují o nezaopatřené dítě, a to i na osoby, kterým bylo dítě svěřeno do náhradní rodinné péče na základě rozhodnutí příslušného úřadu.

„Např. může jít o dítě svěřené do pěstounské péče apod. Pokud je v rodině více nezaopatřených dětí s příslušným zdravotním postižením, lze příspěvek poskytnout rodiči na každé takové dítě. Těchto více příspěvků je možno použít k zakoupení jednoho motorového vozidla. Na druhé straně je však nutné respektovat ustanovení, že příspěvek může být poskytnut pouze jedné oprávněné osobě, což v praxi znamená, že např. nemohou o samostatný příspěvek pro každého z nich žádat rozvedení rodiče nezaopatřeného dítěte.“³³

Od 1. 7. 1998 je vyhláškou³⁴ přesně vymezeno, že u poskytnutí příspěvku rodiči nezaopatřeného dítěte **může být poskytnut jen jedné oprávněné osobě.**

Tímto datem byla upravena i podmínka celoročního pobytu dítěte v ústavu, kdy je možno poskytnout příspěvek rodiči dítěte umístěného k celoročnímu pobytu v ústavu sociální péče, popřípadě zdravotnickém nebo obdobném zařízení, ale jen s podmínkou, že rodič dítě **pravidelně navštěvuje.**

„Pojem „pravidelně navštěvují“ není vyhláškou definován. Doporučuje se však, aby podmínka pravidelné dopravy byla považována za splněnou, pokud rodiče přijíždějí do zařízení nejméně jedenkrát za měsíc. Individuálně je třeba posoudit z jakých závažných důvodů (nemoc rodiče, finanční důvody, rodinné problémy atd.) dochází k méně častým návštěvám.“³⁵

³³ HACAPERKOVÁ, D.; NIEDERLE, P. Dávky sociální péče pro zdravotně postižené občany (1). *Sociální politika*, MPSV 1999, roč. 25, č. 5, s. 22.

³⁴ vyhláška č. 139/1998 Sb.

³⁵ Komentář MPSV ČR č.3/1998, *Zpravodaj*, MPSV 1998, č. 7, s. 21.

Požádají-li o příspěvek postižení manželé, kteří splňují podmínky pro jeho přiznání, příspěvek se poskytne každému z nich. Tato možnost byla od 1. 1. 1993 zrušena.

Od 1. 10. 1995 lze příspěvek na koupi a celkovou opravu poskytnout dvěma i více žadatelům na totéž motorové vozidlo, u každého žadatele se nárok posuzuje samostatně.

Dnem 1. 7. 1997 pak vyhláška³⁶ stanovila:

„Žije-li v domácnosti více občanů, kteří splňují podmínky pro vznik nároku na příspěvek na zakoupení motorového vozidla, poskytne se příspěvek na zakoupení nebo celkovou opravu motorového vozidla každému z nich, není vyloučeno zakoupení jednoho vozidla.“³⁷

„Obsah pojmu domácnost je dovozen od ustanovení § 115 občanského zákoníku, kde je uvedeno, že domácnost tvoří fyzické osoby, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.“³⁸

Od 1. 7. 1997 byla vymezena věková hranice žadatele o příspěvek na zakoupení motorového vozidla. Příspěvek lze poskytnout občanu, který nedosáhl ke dni podání žádosti **věku 62 let**. Tato podmínka byla **od 31. 12. 1998 zrušena**.

„Po zjištění, že zejména ve skupině příjemců vyššího věku vozidlo často není využíváno k dopravě postiženého občana, bylo ustanovení § 35 odst. 1 doplněno o věkovou podmínku. Smyslem této úpravy bylo, aby se zvýšila pravděpodobnost, že dávka bude sloužit deklarovanému účelu, tj. k dopravě postiženého. Věk je vedle zdravotního stavu nezanedbatelným hlediskem pro to, jak motorové vozidlo může napomoci překonat obtíže plynoucí ze zdravotního postižení. Záměrem bylo napomoci především těm zdravotně postiženým, jejichž postižení jim činí jinak nepřekonatelné

³⁶ Vyhláška MPSV ČR č. 138/1997 Sb.

³⁷ BŘESKÁ, N.; VRÁNOVÁ, L. Dávky sociální péče 2002, 2. aktualizované vydání. Anag: Olomouc, 2002, s. 75.

³⁸ HACAPERKOVÁ, D.; NIEDERLE, P. Dávky sociální péče pro zdravotně postižené občany (1). Sociální politika, MPSV 1999, roč. 25, č. 5, s. 22.

obtíže, např. při studiu nebo při dopravě do zaměstnání. Jako mezní hranice pro poskytnutí příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla stanovena hranice 62 let, která představuje podle předpisů o důchodovém pojištění cílovou hranici pro odchod do starobního důchodu u mužů v roce 2007.

Novelizovaný prováděcí předpis však v ustanovení § 35 odst. 1 písm. c) omezuje pomoc poskytovanou formou příspěvku na zakoupení nebo celkovou opravu motorového vozidla občanům s těžkou vadou nosného a pohybového ústrojí nově stanovenou podmínkou věku zdravotně postiženého občana - nedosažením věku 62 let, přitom tuto omezující věkovou podmínku právě k poměru k sociálním právům nelze považovat za natolik nepodstatnou, že by mohla být stanovena bez vlivu zákonodárce. Naopak stanovení věkové hranice je podstatnou náležitostí tohoto práva samého, neboť vymezuje skupinu občanů, kteří vůbec mohou právo uplatnit, a právě proto jde o věc, jejíž úprava přísluší zákonu a nikoliv normě jen zákon provádějící. Ostatně ve všech případech stanovení věku, jichž se v této souvislosti dovolává Ministerstvo práce a sociálních věcí, je věková hranice stanovena zákonem, nikoliv předpisem provádějícím. Je tedy třeba shrnout, že jestliže předmětem ochrany základní zákonné normy bylo poskytnutí sociální pomoci občanům s indikovaným těžkým zdravotním postižením, a to nejen při pracovním zařazení a uplatnění, ale také při vytváření podmínek pro jejich začlenění do společenského a veřejného života, pak prováděcí podzákonná norma vykročila z mezí zákona směrem, kterým neměla, a zavedením podmínky věku tak stanovila meze sociální pomoci, kterou zákonná norma neobsahuje. Z uvedených důvodů bylo ustanovení § 35 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 182/1991 Sb., ve znění vyhlášky č. 138/1997 Sb., zrušeno dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.³⁹

Jednou z podmínek pro poskytnutí příspěvku je, že žadatel nevlastní motorové vozidlo. Od 1. 10. 1995 byla tato podmínka změněna, a to tak, že není „držitelem“ motorového vozidla. Tato úprava vycházela z platných norem pro registraci motorových vozidel.

Od 1. 10. 1995 byla tato podmínka zrušena. O příspěvek mohl žádat i držitel (vlastník motorového vozidla).

³⁹ Nález Ústavního soudu ČR č. 312/1998 Sb.

Od 1. 1. 1993 byla nově stanovena podmínka, že občan musí bez odkladu uzavřít smlouvu o pojištění motorového vozidla pro případ poškození nebo odcizení, která byla od 1. 7. 1994 zrušena.

Příspěvek může být poskytnut v maximální výši 50% pořizovací ceny vozidla, ale nejvýše do 60.000,-Kč.

Pořizovací cena motorového vozidla však nesmí přesáhnout čtyřnásobek poskytnutého příspěvku na jeho zakoupení. Tato podmínka byla 1. 10. 1995 zrušena.

Výše příspěvku byla od 1. 1. 1993 určena se zřetelem na majetkové poměry občana a jeho rodiny a to v maximální výši 60.000,-Kč.

Od 1. 10. 1995 pak byla zvýšena maximální částka na opravu motorového vozidla na 60.000,-Kč a na zakoupení motorového vozidla na částku maximálně 100.000,-Kč.

Od 1. 7. 1997 byly upraveny podmínky pro stanovení výše příspěvku a to tak, že se přihlíží k majetkovým poměrům žadatele a osob jemu blízkých (podle zákona o důchodovém pojištění), které s ním žijí ve společné domácnosti. Od 15. 8. 2008 je pojem „jemu“ vypuštěn. Tzn., že se společně posuzují osoby blízké.

„Za osoby blízké, které s žadatelem žijí ve společné domácnosti, se podle zákona o důchodovém pojištění považují manželé, příbuzní v řadě přímé, děti, uvedené v § 20 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, sourozenci, zeť, snacha, a to kteréhokoli z manželů.“⁴⁰

Další žádost o zakoupení motorového vozidla může být podána až po uplynutí 5-ti let od poskytnutí příspěvku a na celkovou opravu motorového vozidla až po uplynutí 5-ti let od zakoupení motorového vozidla, na které byl příspěvek vyplacen.

Od 1. 7. 1997 byla tato podmínka dalšího poskytnutí příspěvku upravena a to tak, že pětiletá lhůta se počítá ode dne vyplacení příspěvku. Pokud příspěvek nebo jeho poměrnou část vrátil, je možné tento poskytnout dříve.

⁴⁰ Komentář k vyhlášce MPSV ČR č.138/1997., kterou se upravuje vyhláška MPSV ČR č. 182/1991 Sb., Zpravodaj, MPSV 1997, č. 1, s. 9.

Místo příspěvku na zakoupení motorového vozidla je možné poskytnout příspěvek na celkovou opravu motorového vozidla, za podmínky, že od jeho zakoupení uplynulo pět let.

Výjimečně je možné poskytnout příspěvek na celkovou opravu před pětiletou lhůtou, a to tehdy, prokáže li se, že taková oprava je nevyhnutelná a poškození nezavinil sám občan, tedy příjemce příspěvku.

Součet všech vyplacených příspěvků v průběhu deseti let je stanoven v maximální výši 120.000,-Kč.

Od 1. 1. 1995 je umožněno jednou v období 10ti let po sobě jdoucích poskytnout příspěvek dříve než po 5-ti letech, a to v případě, že dojde k poškození, zničení nebo odcizení vozidla, na které byl příspěvek poskytnut a toto poškození nezavinil žadatel. Tuto skutečnost musí prokázat.

Pokud takto žádá o opravu motorového vozidla, musí prokázat, že taková oprava je nevyhnutelná.

„Zničením se rozumí takový stav, kdy motorové vozidlo nelze opravit za cenu nižší, než je obvyklá pořizovací cena motorového vozidla stejného typu a stáří v době podání žádosti o příspěvek.

Doporučuje se poskytnout výjimečný příspěvek v případě, že k poškození nebo zničení došlo v situaci, kdy byla oprávněná osoba dopravována jinou osobou, která toto poškození nebo zničení nezavinila.“⁴¹

Pokud bylo motorové vozidlo odcizeno, poskytne se příspěvek na jeho zakoupení pouze tehdy, bylo – li pojištěno pro případ odcizení. (Nepřihlíží se k podmínce, že nesmí přesáhnout v období deseti let 200.000,-Kč).

Od 1. 7. 1998 lze poskytnout příspěvek před uplynutím pětileté lhůty i v případě, že bylo upuštěno od vymáhání příspěvku.

⁴¹ Komentář MPSV č. 3/1998, Zpravodaj, MPSV 1998, č. 7, s. 24.

Současně se zvýšením maximální výše příspěvku byl také zvýšen součet příspěvků v průběhu deseti let po sobě jdoucích, a to z původních 120.000,-Kč na 200.000,-Kč. Od 1. 7. 1997 bylo ustanovení doplněno s tím, že se od tohoto součtu odečítají vrácené částky.

Jednou z podmínek pro poskytnutí příspěvku na zakoupení nebo celkovou opravu motorového vozidla je, že se žadatel zaváže písemně předem, že:

„vrátí příspěvek nebo jeho poměrnou část v případě, že motorové vozidlo se stane vlastnictvím jiného před uplynutím pěti let od poskytnutí příspěvku. Příspěvek se nevymáhá, jestliže občan, kterému byl poskytnut, zemře do pěti let ode dne jeho přiznání.“⁴²

Od 1. 1. 1993 byl závazek doplněn o další podmínku, a to, že žadatel vrátí poměrnou část vyplaceného příspěvku v případě, že motorové vozidlo přestane být používáno pro dopravu nezaopatřeného dítěte, na které byl příspěvek přiznán.

Od 1. 10. 1995 nově upraven závazek a to:

„(11) Příspěvek na zakoupení, opravu nebo zvláštní úpravu motorového vozidla se poskytne jen tehdy, zaváže-li se žadatel písemně předem, že vrátí příspěvek nebo jeho poměrnou část v případě, že

- a) motorové vozidlo se stane vlastnictvím jiného občana před uplynutím 5ti let od poskytnutí příspěvku nebo*
- b) motorové vozidlo přestane být používáno pro dopravu nezaopatřeného dítěte uvedeného v odstavci 2, nebo*
- c) do dvou měsíců poskytnutí příspěvku nepřestane být držitelem původního motorového vozidla, s výjimkou jednostopého vozidla⁴³ V závazku bylo rovněž doplněno ustanovení, podle něhož se poskytnutý příspěvek nevymáhá, i v případě, kdy dítě před uplynutím pětileté lhůty přestalo splňovat podmínku nezaopatřenosti a od 1. 7. 1997 byla tato podmínka rozšířena, kdy se příspěvek nevrací „když dítě přestalo splňovat podmínku nezaopatřenosti, **avšak motorové vozidlo je nadále používáno pro jeho dopravu**“⁴⁴*

⁴² odst. 2 § 36 vyhlášky č. 182/1991 Sb., v platném znění.

⁴³ § 35 odst. 11 vyhlášky MPSV ČR č. 182/1991 Sb, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁴ §35 odst 7. vyhl. 182/1991 Sb.

Od 1. 7. 1997 bylo ⁴⁵ v závazku upraveno počítání pětileté lhůty, která se nyní počítá od dne vyplacení příspěvku. Pojem držitel motorového vozidla byl změněn na vlastníka, a to v souladu s platnými předpisy o registraci motorových vozidel.

Byly doplněny i další podmínky závazku, kdy žadatel příspěvek nebo jeho poměrnou část vrátí, a to i v případě, že motorového vozidla přestane být používáno pro jeho dopravu anebo **do šesti měsíců ode dne vyplacení nepoužije příspěvek na zakoupení, celkovou opravu nebo zvláštní úpravu motorového vozidla.**

*„Příspěvek lze poskytnout i občanovi, který na základě leasingové smlouvy platí sjednané splátky, podstatné je splnění závazku uvedeného v odst. 7 písm. d), tedy že občan se do šesti měsíců ode dne v placení musí stát vlastníkem tohoto motorového vozidla. Bude-li příspěvek na zakoupení motorového vozidla poskytnut občanovi, který se do 6 měsíců nestane vlastníkem motorového vozidla (nesplatí všechny leasingové splátky a motorové vozidlo tak nepřejde do jeho vlastnictví), má občan povinnost vrátit vyplacený příspěvek“.*⁴⁶

Pokud občan žádá o zakoupení nebo celkovou opravu motorového vozidla na vozidlo, které vlastní, neplatí pro něj podmínka stanovená v závazku, že do dvou měsíců ode dne vyplacení příspěvku **přestane být vlastníkem původního motorového vozidla.**

Další úprava závazku pro poskytnutí příspěvku byla provedena k 1. 1. 2007 - příspěvek nebo jeho poměrná část se vrátí, pokud do dvou měsíců ode dne zakoupení (bylo vyplacení) motorového vozidla nepřestane být vlastníkem původního motorového vozidla.

Od 1. 7. 1997 se poskytnutý příspěvek nevymáhá, pokud poškození nebo zničení motorového vozidla nezavinil žadatel a částka, kterou lze získat při změně vlastnictví, je nižší než částka, kterou by vrátil.

⁴⁵ Vyhláška MPSV ČR 138/1997 Sb.

⁴⁶ Komentář MPSV č.3/1998, Zpravodaj, MPSV 1998, č. 7, s. 22.

Od 1. 7. 1998 se příspěvek nevymáhá ani v případě, že dopravované dítě po dosažení zletilosti před uplynutím pětileté lhůty zemřelo.

Nezbytnou podmínkou pro přiznání příspěvku **na zvláštní úpravu** motorového vozidla je to, „že žadatel sám řídí motorové vozidlo a pro své trvalé zdravotní postižení zvláštní úpravu motorového vozidla nezbytně potřebuje. K potvrzení skutečnosti, že žadatel vozidlo sám řídí, může sloužit např. předložení řidičského průkazu na jeho jméno.

Okresním úřadům, které příspěvek na zvláštní úpravu poskytují, bylo doporučeno, aby za tuto úpravu považovaly zejména opravy související s ovládáním a řízením motorového vozidla, např. úpravy spojené s ovládáním brzd, plynu, spojky a volantu. Ostatní úpravy, které se na vozidle provádějí, mohou být hrazeny z jednorázového příspěvku na opatření zvláštních pomůcek (§33 odst. 2 vyhlášky MPSV a příloha č. 4 k této vyhlášce odd. I - položka 12 - Individuální úprava automobilu).“

„Souběh příspěvku dle § 35 a § 33 vyhlášky je možný pouze v případě, kdy se jedná o různé úpravy motorového vozidla (nejde o úpravu jednu)

„Souběžné poskytnutí příspěvku podle § 35 vyhlášky a ust. § 42 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, není vyloučeno. Při určování výše příspěvku podle § 35 vyhlášky lze však přihlídnout ke skutečnosti, že byl poskytnut podle zákona o státní sociální podpoře nebo, že by mohl být poskytnut.“⁴⁷

Dle § 42 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, má pěstoun nárok na příspěvek na zakoupení motorového vozidla z důvodů péče o čtyři děti, včetně zletilých nezaopatřených dětí, jež zakládají pěstounovi nárok na odměnu pěstouna podle § 40 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁷ Komentář č.3/1998, Zpravodaj, MPSV 1998, č. 7, s. 26.

1.4 Příspěvek na individuální dopravu (§ 37)

Příspěvek na individuální dopravu poskytuje obecní úřad obce s rozšířenou působností občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí uvedenými v příloze č. 5 a občanům úplně nebo prakticky nevidomým. Od 1. 3. 1993 byly těžké vady pohybového a nosného ústrojí omezeny pouze na písmeno a) až g), tzn. neposkytne se občanům s anatomickou nebo funkční ztrátou končetiny.

Podmínky pro přiznání příspěvku jsou následující:

- Žadatel nevlastní motorové vozidlo,
- žadatel nepobírá příspěvek na provoz motorového vozidla,
- žadatel není dopravovanou těžce zdravotně postiženou osobou, na jejíž dopravu je příspěvek přiznán.

Od 1. 10. 1995 byl okruh občanů, kteří mohou žádat o příspěvek na individuální dopravu rozšířen o rodiče nezaopatřeného dítěte, které je léčeno na klinice fakultní nemocnice pro onemocnění zhoubným nádorem nebo hemoblastosou, a to v době nezbytného léčení akutní fáze onemocnění v tomto zdravotnickém zařízení.

Podmínkou pro poskytnutí tohoto příspěvku rodičům nezaopatřeného dítěte je, že nevlastní motorové vozidlo a nepobírají příspěvek na provoz motorového vozidla.

„Za rodiče se považuje pro účely tohoto příspěvku též občan, kterému bylo dítě svěřeno do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu.“⁴⁸

Od 1. 1. 1998 byla podmínka doplněna závazkem: *„Podmínkou pro poskytnutí příspěvku na individuální dopravu je písemný závazek občana, že vrátí poměrnou část vyplaceného příspěvku v případě, že přestane plnit podmínky pro přiznání dopravy, tedy změni se jeho zdravotní stav, stane se držitelem motorového vozidla, či osobou, na kterou osoba blízká nebo rodič pobírá příspěvek na provoz motorového vozidla, nebo se přestane pravidelně individuálně dopravovat.“⁴⁹*

⁴⁸ Dávky sociální péče (podle právního stavu k 1. 7. 1998), MPSV 1998, s. 243.

⁴⁹ Dávky sociální péče (podle právního stavu k 1. 7. 1998), MPSV 1998, s. 243.

Od 1. 7. 1998 se příspěvek nebo jeho poměrná část nevrací v případě, že občan nebo dítě, jehož rodičům byl příspěvek na individuální dopravu vyplacen, zemře.

Příspěvek je poskytován až do výše 5.000,-Kč ročně, od 1. 10. 1995 byla částka zvýšena na 6.000,-Kč ročně.

Od 1. 1. 1998 byla provedena změna období, na které byl příspěvek vyplacen, a to na období kalendářního pololetí a výše příspěvku na toto období byla stanovena na 3.000,-Kč. *„Jsou-li splněny podmínky pro přiznání příspěvku až v průběhu kalendářního, výše tohoto příspěvku činí poměrnou část z uvedené částky“*⁵⁰

*„Příspěvek na individuální dopravu byl doposud přiznáván v mnoha případech ne jako jednorázová dávka, ale jako opakující se dávky, přestože je příspěvek na individuální dopravu zařazen mezi příspěvky jednorázové. Podle nové úpravy bude jako jednorázová dávka na období jednoho kalendářního pololetí. Znamená to, že se o příspěvek na individuální dopravu bude vždy po uplynutí kalendářního pololetí žádat.“*⁵¹

Od 1. 1. 2000 byl příspěvek vyplácen na období jednoho kalendářního roku ve výši 6.000,-Kč a od 1. 1. 2006 byla částka zvýšena na 6.500,-Kč na kalendářní rok. Výplata příspěvku se pak provede do konce kalendářního měsíce, následujícího po měsíci, v němž byl přiznán.

Od 1. 7. 1998 byla nově stanovena podmínka pravidelné individuální dopravy. *„Není možné poskytnout příspěvek osobě, která se dopravuje pouze sanitním vozem nebo se nedopravuje vůbec.“*⁵²

Poskytovateli individuální dopravy jsou fyzické nebo právnické osoby.

⁵⁰ Dávky sociální péče (podle právního stavu k 1. 7. 1998), MPSV 1998, s. 243.

⁵¹ Komentář k vyhlášce MPSV ČR č. 138/1997 Sb., kterou se upravuje vyhláška MPSV ČR č. 182/1991 Sb, Zpravodaj, MPSV 1997, č. 1, s. 15.

⁵² BŘESKÁ, N.; VRÁNOVÁ, L. Dávky sociální péče 2002, 2. aktualizované vydání. Anag: Olomouc, 2002, s. 85.

1.5 Příspěvek na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže (§ 38)

Příspěvek je poskytován jako opakovaná dávka sociální péče pověřeným obecním úřadem, v jehož obvodu má žadatel trvalé bydliště.

Výše příspěvku je vyplácena ve výši rozdílu mezi běžnou úhradou za užívání bytu a úhradou zvýšenou z důvodu bezbariérovosti. Od 1. 10. 1995 byla výše určena taxativně, a to 400,-Kč měsíčně.

Příjemcem tohoto příspěvku, tedy oprávněnou osobou, je občan s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí uvedeného v příloze č. 5 Vyhlášky a občan úplně nebo prakticky nevidomý, který užívá bezbariérový byt. Těmto občanům může být poskytnut i příspěvek na úhradu za užívání garáže, a to až do výše 200,-Kč.

Praktická část

7 Výsledky průzkumu vyplácených dávek

Výsledky průzkumu se týkají žádostí a dávek sociální péče vyplacených dle vyhlášky MPSV č. 182/1991 Sb. za rok 2007. Průzkumu se zúčastnilo celkem pět krajů (Moravskoslezský, Olomoucký, Zlínský, Jihomoravský, a Vysočina) z nichž se šetření účastnilo 68 obcí s obecním úřadem s rozšířenou působností.

Sledovány byly následující příspěvky:

(§ 33) Jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek (šikmé schodišťové plošiny a výtahu),

(§ 34) Příspěvek na úpravu bytu (obecný příspěvek, příspěvek na stavební úpravy- instalace výtahu),

(§ 35) Příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla,

(§ 45) Příspěvek na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže.

Sledovány byly následující údaje:

- počet žádostí,
- počet přiznaných příspěvků,
- počet zamítnutých příspěvků,
- počet odvolání proti rozhodnutí,
- počet nevyřízených žádostí,
- průměrná výše poskytnutého příspěvku,
- nejnižší přiznaná výše příspěvku,
- celková výše prostředků na příspěvek.

7.1 Údaje za sledované kraje

7.1.1 Údaje o jednorázových příspěvcích na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 za všechny kraje

Celkový počet podaných žádostí na jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 byl 3.274, z toho 335 žádostí na šikmou schodišťovou plošinu a 23 žádostí na výtah. Z celkového počtu podaných žádostí bylo přiznáno 3.107 příspěvků (z toho 226 na šikmou schodišťovou plošinu a 23 na výtah) a zamítnuto 93 příspěvků - 2,8% ze všech žádostí (z toho 4 na šikmou schodišťovou plošinu a 2 na výtah). Počet podaných odvolání proti rozhodnutí bylo 28 (z toho 2 na šikmou schodišťovou plošinu a 1 na výtah). Počet nevyřízených žádostí, které byly převedeny do roku 2008, bylo 95 – 2,9% (z toho 6 na šikmou schodišťovou plošinu a 1 na výtah). Průměrná výše jednorázového příspěvku na opatření zvláštních pomůcek byla 51.955 Kč. Na šikmé schodišťové plošiny bylo poskytnuto 290.831 Kč a na výtah 436.847 Kč. Nejnižší přiznaná výše jednorázového příspěvku na opatření šikmé schodišťové plošiny byla 2.425 Kč a na výtah 114.500 Kč. Nejvyšší přiznaná výše jednorázového příspěvku na opatření šikmé schodišťové plošiny byla 883.500 Kč a na výtah 732.900 Kč. Celková nejnižší přiznaná výše jednorázového příspěvku ve všech krajích činila 120 Kč a celková nejvyšší přiznaná výše příspěvku činila 883.500 Kč. Celková výše prostředků na jednorázové příspěvky na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 byla 161.425.248 Kč (z toho 65.727.780 Kč bylo poskytnuto na šikmou schodišťovou plošinu a 10.390.623 Kč na výtah).

7.1.2 Údaje o příspěvcích na úpravu bytu dle § 34 za všechny kraje

Podaných žádostí týkající se příspěvku na úpravu bytu (§ 34) bylo 1551 a 5 na stavební úpravy – instalace výtahu. Počet přiznaných příspěvků na úpravy bytu bylo 696 a 4 na stavební úpravy – instalace výtahu. Zamítnutých příspěvků na úpravu bytu bylo 685 – 44,2%, na stavební úpravy – instalace výtahu nebyla zamítnuta ani jedna žádost. Proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na úpravu bytu se odvolalo 129 občanů, proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na stavební úpravy – instalace výtahu se nikdo neodvolal. Počet nevyřízených žádostí, které byly převedeny do roku

2008 bylo 257, z toho 256 – 16,5% na vyřízení bytu a 1 na stavební úpravy – instalace výtahu. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na úpravu bytu byla 30.158 Kč a na stavební úpravy – instalace výtahu bylo poskytnuto 51.093 Kč. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na úpravu bytu byla 300 Kč a nejvyšší 50.000 Kč. Nejnižší přiznaná výše na stavební úpravy – instalace výtahu byla 15.391 Kč a nejvyšší byla 96.000 Kč. Celková výše prostředků na příspěvek na úpravy bytu byla 20.990.104 Kč a na stavební úpravy – instalaci výtahu byla 204.370 Kč.

7.1.3 Údaje o příspěvcích na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla dle § 35 za všechny kraje

Počet žádostí na zakoupení motorového vozidla bylo 3740, na jeho celkovou opravu 62 žádostí a na zvláštní úpravu motorového vozidla bylo podáno 149 žádostí. Počet přiznaných příspěvků na zakoupení motorového vozidla bylo 1635, na jeho celkovou opravu 32 příspěvků a na zvláštní úpravu motorového vozidla bylo přiznáno 117 příspěvků. Počet zamítnutých příspěvků na zakoupení motorového vozidla bylo 1.677 – 44,8% ze všech žádostí, na celkovou opravu 27 – 43,5% ze všech žádostí a na zvláštní úpravy 17 příspěvků – 11,4% ze všech žádostí. Počet odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na zakoupení podalo 409 občanů, na celkovou opravu 8 občanů a na zvláštní úpravu motorového vozidla 8 občanů. Počet nevyřízených a do roku 2008 převedených žádostí týkající se příspěvku na zakoupení motorového vozidla bylo 618 – 16,5% z celkového počtu, na celkovou opravu motorového vozidla 4 žádosti – 6,5% z celkového počtu a na zvláštní úpravu motorového vozidla 19 žádostí – 12,8% z celkového počtu. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla 83.405 Kč, na celkovou opravu 50.434 Kč a na zvláštní úpravy 43.499 Kč. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla 20.000 a nejvyšší byla 100.000. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na celkovou opravu motorového vozidla byla 6.015 Kč a nejvyšší 60.000 Kč. Na zvláštní úpravu motorového vozidla byla přiznána nejnižší částka 6.200 Kč a nejvyšší 114.545 Kč. Celková výše prostředků na zakoupení motorového vozidla byla 134.367.497 Kč, na celkovou opravu 1.613.881 Kč a na zvláštní úpravy 5.089.306 Kč.

7.1.4 Údaje o příspěvcích na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže § 45 za všechny kraje

Počet podaných žádostí na úhradu bezbariérového bytu bylo 75 a na bezbariérovou garáž bylo podáno 8 žádostí. Přiznaných příspěvků na úhradu bezbariérového bytu bylo 66 a na bezbariérovou garáž 13 příspěvků. Zamítnuté příspěvky na bezbariérový byt byly 3, na bezbariérovou garáž nebyl zamítnut žádný příspěvek. Odvolání proti rozhodnutí o nepřiznání příspěvku na úhradu bezbariérového bytu podali 2 občané. Nevyřízené a do roku 2008 převedené žádosti týkající se příspěvku na úhradu bezbariérového bytu byly tři, všechny žádosti týkající se příspěvku na úhradu garáže byly vyřízeny. Průměrná částka poskytnutého příspěvku na úhradu bezbariérového bytu byla 400 Kč a na garáž 200 Kč. Nejnižší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku na úhradu bezbariérového bytu byla 400 Kč a nejnižší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku na úhradu garáže byla 200 Kč. Celková výše prostředků na úhradu bezbariérového bytu, která byla poskytnuta 466 žadatelům, činila 2.251.487 Kč a celková výše prostředků na úhradu garáže poskytnutá 54 žadatelům, činila 124.600 Kč.

Tabulka 1 – kraj Vysočina (8 obcí)

Sledovaný údaj (v Kč)	§ 33 Jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek			§ 34 Příspěvek na úpravu bytu		§ 35 Příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla			§ 45 Příspěvek na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže	
	Celkem	Z toho:		Obecný příspěvek	Na stavební úpravy - instalace výtahu	Na zakoupení	Na celkovou opravu	Na zvláštní úpravu	Bezbariérový byt	Bezbariérová garáž
		šikmá schodišťová plošina	příspěvek na výtah							
Počet žádostí	167	10	1	90	1	247	3	10	2	0
Počet přiznaných příspěvků	158	10	1	48	1	120	3	9	2	0
Počet zamítnutých příspěvků	4	0	0	39	0	118	0	1	0	0
Počet odvolání proti rozhodnutí	0	0	0	5	0	27	0	0	0	0
Počet nevyřízených žádostí (přechod do 2008)	11	0	0	8	0	16	0	1	0	0
Průměrná výše poskytnutého příspěvku	58.753	372.230	458.850	29.898	38.768	69.459	43.333	35.851	400	0
Nejnižší přiznaná výše příspěvku	800	131.250	458.850	1.164	38.768	25.000	20.000	13.393	400	0
Nejvyšší přiznaná výše příspěvku	565.000	565.000	458.850	60.234	38.768	100.000	60.000	87.150	400	0
Celková výše prostředků na příspěvek	9.282.877	3.272.300	458.850	1.435.126	38.768	8.335.083	130.000	322.663	52.000/11 příjemců	0

7.1.5 Údaje o jednorázových příspěvcích na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 za kraj Vysočina

Celkový počet podaných žádostí na jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 byl 167, z toho 10 žádostí bylo podáno na šikmou schodišťovou plošinu a 1 žádost byla podána na výtah. Z celkového počtu podaných žádostí bylo přiznáno 158 příspěvků (z toho 10 na šikmou schodišťovou plošinu a 1 na výtah) a zamítnuty byly 4 příspěvky – 2,4% ze všech žádostí (z toho na šikmou schodišťovou plošinu a na výtah nebyla tudíž zamítnuta ani jedna žádost). Podané odvolání proti rozhodnutí nebylo žádné. Počet nevyřízených žádostí, které byly převedeny do roku 2008, bylo 11 – 6,6% (z těchto zamítnutých žádostí se ani jedna netýkala příspěvku na šikmou schodišťovou plošinu ani výtah). Průměrná výše jednorázového příspěvku na opatření zvláštních pomůcek byla 58.753 Kč. Na šikmé schodišťové plošiny bylo průměrně poskytnuto 372.230 Kč a na výtah 458.850 Kč. Nejnižší přiznaná výše jednorázového příspěvku na opatření šikmé schodišťové plošiny byla 131.250 Kč a na výtah 458.850 Kč. Nejvyšší přiznaná výše jednorázového příspěvku na opatření šikmé schodišťové plošiny byla 565.000 Kč a na výtah 458.850 Kč. Celková nejnižší přiznaná výše jednorázového příspěvku v kraji Vysočina činila 800 Kč a celková nejvyšší přiznaná výše příspěvku činila 565.000 Kč. Celková výše prostředků na jednorázové příspěvky na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 byla 9.282.877 Kč (z toho 3.272.300 Kč bylo poskytnuto na šikmou schodišťovou plošinu a 458.850 Kč na výtah).

Údaje o příspěvcích na úpravu bytu dle § 34 za kraj Vysočina

Počet podaných žádostí týkající se příspěvku na úpravu bytu (§ 34) bylo podáno 90 a 1 na stavební úpravy – instalace výtahu. Počet přiznaných příspěvků na úpravy bytu bylo 48 a 1 na stavební úpravy – instalace výtahu. Zamítnutých příspěvků na úpravu bytu bylo 39- 43,3%, na stavební úpravy – instalace výtahu nebyla zamítnuta ani jedna žádost. Proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na úpravu bytu se odvolalo 5 občanů, proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na stavební úpravy – instalace výtahu se nikdo neodvolal. Počet nevyřízených žádostí, které byly převedeny do roku 2008, bylo 8 – 8,9%, žádná na stavební úpravy – instalace výtahu. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na úpravu bytu byla 29.898 Kč a na stavební úpravy – instalace

výtahu bylo poskytnuto 38.768 Kč. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na úpravu bytu byla 1.164 Kč a nejvyšší 50.000 Kč. Nejnižší přiznaná výše na stavební úpravy – instalace výtahu byla 38.768 Kč a nejvyšší byla taktéž 38.768 Kč. Celková výše prostředků na příspěvek na úpravy bytu byla 1.435.126 Kč a na stavební úpravy – instalaci výtahu byla 38.768 Kč.

Údaje o příspěvcích na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla dle § 35 za kraj Vysočina

Počet žádostí na zakoupení motorového vozidla bylo 247, na jeho celkovou opravu 3 žádosti a na zvláštní úpravu motorového vozidla bylo podáno 10 žádostí. Počet přiznaných příspěvků na zakoupení motorového vozidla bylo 120, na jeho celkovou opravu byly přiznány 3 příspěvky a na zvláštní úpravu motorového vozidla bylo přiznáno 9 příspěvků. Počet zamítnutých příspěvků na zakoupení motorového vozidla bylo 118 – 47,8% ze všech žádostí, na celkovou opravu nebyla zamítnuta žádná žádost a na zvláštní úpravy byla zamítnuta 1 žádost – 10% ze všech žádostí. Počet odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na zakoupení podalo 27 občanů, na celkovou opravu a na zvláštní úpravu motorového vozidla nebylo podáno žádné odvolání. Počet nevyřízených a do roku 2008 převedených žádostí týkající se příspěvku na zakoupení motorového vozidla bylo 16 – 6,5% z celkového počtu, na celkovou opravu žádná a na zvláštní úpravu motorového vozidla 1 – 10% z celkového počtu. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla 69.459 Kč, na celkovou opravu 43.333 Kč, na zvláštní úpravy 35.851 Kč. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla 25.000 a nejvyšší byla 100.000. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na celkovou opravu motorového vozidla byla 20.000 Kč a nejvyšší 60.000 Kč. Na zvláštní úpravu motorového vozidla byla přiznána nejnižší částka 13.393 Kč a nejvyšší 87.150 Kč. Celková výše prostředků na zakoupení motorového vozidla byla 8.335.083 Kč, na celkovou opravu 130.000 Kč a na zvláštní úpravy 322.663 Kč.

Údaje o příspěvcích na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže § 45 za kraj Vysočina

Podané žádosti na úhradu bezbariérového bytu byly 2. Na úhradu bezbariérového bytu byly přiznány 2 příspěvky. Na bezbariérový byt ani na bezbariérovou garáž nebyl zamítnut žádný příspěvek. Odvolání proti rozhodnutí o nepřiznání příspěvku na úhradu nepodali žádní občané. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na úhradu bezbariérového bytu byla 400 Kč. Nejnižší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku na úhradu bezbariérového bytu byla 400 Kč. Celková výše prostředků na úhradu bezbariérového bytu, která byla poskytnuta 11 žadatelům, činila 52.000 Kč. V kraji Vysočina nebyla podána žádná žádost o příspěvek na úhradu bezbariérové garáže.

Tabulka 2 – Zlínský kraj (8 obcí)

Sledovaný údaj (v Kč)	§ 33 Jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek			§ 34 Příspěvek na úpravu bytu		§ 35 Příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla			§ 45 Příspěvek na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže	
	Celkem	Z toho:		Obecný příspěvek	Na stavební úpravy - instalace výtahu	Na zakoupení	Na celkovou opravu	Na zvláštní úpravu	Bezbariérový byt	Bezbariérová garáž
		šikmá schodišťová plošina	příspěvek na výtah							
Počet žádostí	402	21	1	267	0	493	18	14	25	1
Počet přiznaných příspěvků	397	21	1	133	0	169	8	6	5	1
Počet zamítnutých příspěvků	2	0	0	96	0	220	7	5	0	0
Počet odvolání proti rozhodnutí	3	0	0	18	0	64	3	0	1	0
Počet nevyřízených žádostí (přechod do 2008)	4	0	0	38	0	117	3	3	0	0
Průměrná výše poskytnutého příspěvku	36.040	262.788	423.150	30.697	0	86.024	44.752	33.293	400	200
Nejnižší přiznaná výše příspěvku	260	27.800	423.150	4.535	0	30.000	6.015	20.246	400	200
Nejvyšší přiznaná výše příspěvku	589.050	589.050	423.150	50.000	0	100.000	60.000	61.529	400	200
Celková výše prostředků na příspěvek	14.307.922	5.518.550	423.150	4.082.641	0	14.538.075	358.015	199.758	227.000/51 příjemců	16.800/7 příjemců

7.1.6 Údaje o jednorázových příspěvcích na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 za Zlínský kraj

Celkový počet podaných žádostí na jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 byl 402, z toho 21 žádostí na šikmou schodišťovou plošinu a 1 žádost na výtah. Z celkového počtu podaných žádostí bylo přiznáno 397 příspěvků (z toho 21 na šikmou schodišťovou plošinu a 1 na výtah) a zamítnuty 2 příspěvky - % ze všech žádostí (z toho na šikmou schodišťovou plošinu a na výtah nebyla zamítnuta ani jedna žádost). Ve Zlínském kraji byla podána 3 odvolání proti rozhodnutí (z toho žádné nebylo podáno na šikmou schodišťovou plošinu a na výtah). Nevyřízené žádosti převedené do roku 2008, byly 4 – 1% (z těchto zamítnutých žádostí se ani jedna netýkala příspěvku na šikmou schodišťovou plošinu a výtah). Průměrná výše jednorázového příspěvku na opatření zvláštních pomůcek byla 36.040 Kč. Na šikmé schodišťové plošiny bylo poskytnuto 262.788 Kč a na výtah 423.150 Kč. Nejnižší přiznaná výše jednorázového příspěvku na opatření šikmé schodišťové plošiny byla 27.800 Kč a na výtah 423.150 Kč. Nejvyšší přiznaná výše jednorázového příspěvku na opatření šikmé schodišťové plošiny byla 589.050 Kč a na výtah 423.150 Kč. Celková nejnižší přiznaná výše jednorázového příspěvku v Zlínském kraji činila 260 Kč a celková nejvyšší přiznaná výše příspěvku činila 589.050 Kč. Celková výše prostředků na jednorázové příspěvky na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 byla 14.307.922 Kč (z toho 5.518.550 Kč bylo poskytnuto na šikmou schodišťovou plošinu a 423.150 Kč na výtah).

Údaje o příspěvcích na úpravu bytu dle § 34 za Zlínský kraj

Počet podaných žádostí týkající se příspěvku na úpravu bytu (§ 34) bylo 267 a nebyla podána žádná žádost na stavební úpravy – instalace výtahu. Počet přiznaných příspěvků na úpravy bytu bylo 133. Zamítnutých příspěvků na úpravu bytu bylo 96 – 36%. Proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na úpravu bytu se odvolalo 18 občanů. Počet nevyřízených žádostí, které byly převedeny do roku 2008, bylo 38 – 14,3%. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na úpravu bytu byla 30.697 Kč. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na úpravu bytu byla 4.535 Kč a nejvyšší 50.000 Kč. Celková výše prostředků na příspěvek na úpravy bytu byla 4.082.641 Kč.

Údaje o příspěvcích na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla dle § 35 za Zlínský kraj

Počet žádostí na zakoupení motorového vozidla bylo 493, na jeho celkovou opravu 18 a na zvláštní úpravu motorového vozidla bylo podáno 14 žádostí. Počet přiznaných příspěvků na zakoupení motorového vozidla bylo 169, na jeho celkovou opravu 8 a na zvláštní úpravu motorového vozidla bylo přiznáno 6 příspěvků. Počet zamítnutých příspěvků na zakoupení motorového vozidla bylo 220 – 44,6% ze všech žádostí, na celkovou opravu 7 žádostí – 38,9% a na zvláštní úpravu motorového vozidla 5 příspěvků – 35,7% ze všech žádostí. Počet odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na zakoupení podalo 64 občanů, na celkovou opravu byla podána 3 odvolání a na zvláštní úpravu motorového vozidla nebylo podáno žádné odvolání proti rozhodnutí. Počet nevyřízených a do roku 2008 převedených žádostí, týkajících se příspěvku na zakoupení motorového vozidla bylo 117 – 23,7% z celkového počtu, na celkovou opravu byly převedeny 3 – 16,7% žádosti a na zvláštní úpravu motorového vozidla také 3 žádosti – 21,4% z celkového počtu. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla 86.024 Kč, na celkovou opravu 44.752 Kč a na zvláštní úpravy 33.293 Kč. Nejnížší přiznaná výše příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla 30.000 a nejvyšší 100.000. Nejnížší přiznaná výše příspěvku na celkovou opravu motorového vozidla byla 6.015 Kč a nejvyšší 60.000 Kč. Na zvláštní úpravu motorového vozidla byla přiznána nejnížší částka 20.246 Kč a nejvyšší 61.529 Kč. Celková výše prostředků na zakoupení motorového vozidla byla 14.583.075 Kč, na celkovou opravu 358.015 Kč a na zvláštní úpravy 199.758 Kč.

Údaje o příspěvcích na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže § 45 za Zlínský kraj

Počet podaných žádostí na úhradu bezbariérového bytu bylo 25 a na bezbariérovou garáž 1 žádost. Přiznaných příspěvků na úhradu bezbariérového bytu bylo 5 a na bezbariérovou garáž 1 příspěvek. Ze všech žádostí na bezbariérový byt a bezbariérovou garáž nebyly zamítnuty žádné příspěvky. Odvolání proti rozhodnutí o nepřiznání příspěvku na úhradu bezbariérového bytu podal 1 občan. Do roku 2008 nebyly převedeny žádné nevyřízené žádosti týkající se příspěvku na úhradu bezbariérového bytu a bezbariérové garáže. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na úhradu bezbariérového bytu byla 400 Kč a na garáž 200 Kč. Nejnížší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku

na úhradu bezbariérového bytu byla 400 Kč a nejnižší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku na úhradu garáže byla 200 Kč. Celková výše prostředků na úhradu bezbariérového bytu, která byla poskytnuta 51 žadatelům, činila 227.000 Kč a celková výše prostředků na úhradu garáže poskytnuta 7 žadatelům, činila 16.800 Kč.

Tabulka 3 – Jihomoravský kraj (19 obcí)

Sledovaný údaj (v Kč)	§ 33 Jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek			§ 34 Příspěvek na úpravu bytu		§ 35 Příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla			§ 45 Příspěvek na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže	
	Celkem	Z toho:		Obecný příspěvek	Na stavební úpravy - instalace výtahu	Na zakoupení	Na celkovou opravu	Na zvláštní úpravu	Bezbariérový byt	Bezbariérová garáž
		šikmá schodišťová plošina	příspěvek na výtah							
Počet žádostí	832	50	10	211	2	822	18	57	20	0
Počet přiznaných příspěvků	803	46	10	104	1	412	7	49	20	1
Počet zamítnutých příspěvků	14	0	0	79	0	310	11	4		0
Počet odvolání proti rozhodnutí	3	0	0	17	0	100	2	3	0	0
Počet nevyřízených žádostí (přechod do 2008)	21	3	0	41	1	118	0	6	0	0
Průměrná výše poskytnutého příspěvku	45.493	263.271	442.423	32.424	15.391	86.057	69.843	49.834	400	200
Nejnižší přiznaná výše příspěvku	120	5.700	114.500	3.600	15.391	20.000	10.000	6.200	400	200
Nejvyšší přiznaná výše příspěvku	780.000	780.000	481.000	50.000	15.391	100.000	60.000	114.545	400	200
Celková výše prostředků na příspěvek	36.530.676	12.110.438	4.424.231	3.372.136	15.391	35.455.366	488.900	2.441.830	818.436/ cca 170 příjemců	30.600/ 14 příjemců

7.1.7 Údaje o jednorázových příspěvcích na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 za Jihomoravský kraj

Celkový počet podaných žádostí na jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 byl 832, z toho 50 žádostí na šikmou schodišťovou plošinu a 10 žádostí na výtah. Z celkového počtu podaných žádostí bylo přiznáno 803 příspěvků (z toho 46 na šikmou schodišťovou plošinu a 10 na výtah) a zamítnuto 14 příspěvků – 1,7% ze všech žádostí (z tohoto počtu však ani jedna žádost nebyla na šikmou schodišťovou plošinu ani na výtah). V Jihomoravském kraji byla podána 3 odvolání proti rozhodnutí (z tohoto počtu nebylo podáno žádné odvolání proti rozhodnutí na šikmou schodišťovou plošinu ani na výtah). Nevyřízených žádostí převedených do roku 2008 bylo 21 – 2,6% (z těchto nevyřízených žádostí se 3 týkaly příspěvku na šikmou schodišťovou plošinu). Průměrná výše jednorázového příspěvku na opatření zvláštních pomůcek byla 45.493 Kč. Na šikmé schodišťové plošiny bylo poskytnuto 263.271 Kč a na výtah 442.423 Kč. Nejnižší přiznaná výše jednorázového příspěvku na opatření šikmé schodišťové plošiny byla 5.700 Kč a na výtah 114.500 Kč. Nejvyšší přiznaná výše jednorázového příspěvku na opatření šikmé schodišťové plošiny byla 780.000 Kč a na výtah 481.000 Kč. Celková nejnižší přiznaná výše jednorázového příspěvku v Jihomoravském kraji činila 120 Kč a celková nejvyšší přiznaná výše příspěvku činila 780.000 Kč. Celková výše prostředků na jednorázové příspěvky na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 byla 36.530.676 Kč (z toho 12.110.438 Kč bylo poskytnuto na šikmou schodišťovou plošinu a 4.424.231 Kč na výtah).

Údaje o příspěvcích na úpravu bytu dle § 34 za Jihomoravský kraj

Žádostí týkajících se příspěvku na úpravu bytu (§ 34) bylo 211, 2 žádosti byly podány na stavební úpravy – instalace výtahu. Počet přiznaných příspěvků na úpravy bytu bylo 104. Zamítnutých příspěvků na úpravu bytu bylo 79 – 37,4%. Proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na úpravu bytu se odvolalo 17 občanů. Počet nevyřízených, do roku 2008 převedených žádostí, bylo 42 - 2%, z toho 1 na stavební úpravy – instalace výtahu. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na úpravu bytu byla 32.424 Kč a na stavební úpravy – instalace výtahu 15.391 Kč. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na úpravu bytu byla 3.600 Kč a nejvyšší 50.000 Kč. Nejnižší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku na stavební úpravy – instalace výtahu byla 15.391 Kč.

Celková výše prostředků na příspěvek na úpravy bytu byla 3.372.136 Kč a na stavební úpravy – instalace výtahu 15.391 Kč.

Údaje o příspěvcích na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla dle § 35 za Jihomoravský kraj

Počet žádostí na zakoupení motorového vozidla bylo 822, na jeho celkovou opravu bylo podáno 18 žádostí a na zvláštní úpravu motorového vozidla 57 žádostí. Počet přiznaných příspěvků na zakoupení motorového vozidla bylo 412, na jeho celkovou opravu 7 příspěvků a na zvláštní úpravu motorového vozidla bylo přiznáno 49 příspěvků. Počet zamítnutých příspěvků na zakoupení motorového vozidla bylo 310 – 37,7% ze všech žádostí, na celkovou opravu 11 žádostí – 61,1% a na zvláštní úpravy 4 – 7% ze všech žádostí. Odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na zakoupení motorového vozidla podalo 100 občanů, na celkovou opravu byla podána 2 odvolání a na zvláštní úpravu motorového vozidla byla podána 3 odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku. Počet nevyřízených a do roku 2008 převedených žádostí týkající se příspěvku na zakoupení motorového vozidla bylo 118 – 14,4% z celkového počtu, na celkovou opravu nebyla do dalšího roku převedena žádná žádost a na zvláštní úpravu motorového vozidla nebylo vyřízeno 6 žádostí – 10,5% z celkového počtu. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla 86.057 Kč, na celkovou opravu 69.843 Kč, na zvláštní úpravy 49.834 Kč. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla 20.000 a nejvyšší byla 100.000. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na celkovou opravu byla 10.000 Kč a nejvyšší 60.000 Kč. Na zvláštní úpravu motorového vozidla byla přiznána nejnižší částka 6.200 Kč a nejvyšší 114.545 Kč. Celková výše prostředků na zakoupení motorového vozidla byla 34.455.366 Kč, na celkovou opravu 488.900 Kč a na zvláštní úpravy 2.441.830 Kč.

Údaje o příspěvcích na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže § 45 za Jihomoravský kraj

Počet podaných žádostí na úhradu bezbariérového bytu byl 20 a na bezbariérovou garáž nebyla podána žádná žádost. Přiznaných příspěvků na úhradu bezbariérového bytu bylo 20 a na bezbariérovou garáž 1 příspěvek. Ze všech žádostí na bezbariérový byt a bezbariérovou garáž nebyly zamítnuty žádné příspěvky. Odvolání

proti rozhodnutí o nepřiznání příspěvku na úhradu bezbariérového bytu a garáže nepodal žádný žadatel. Do roku 2008 nebyly převedeny žádné žádosti týkající se příspěvku na úhradu bezbariérového bytu a bezbariérové garáže. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na úhradu bezbariérového bytu byla 400 Kč a na garáž 200 Kč. Nejnižší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku na úhradu bezbariérového bytu byla 400 Kč a nejnižší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku na úhradu garáže byla 200 Kč. Celková výše prostředků na úhradu bezbariérového bytu, která byla poskytnuta 170 žadatelům, činila 818.436 Kč a celková výše prostředků na úhradu garáže byla poskytnuta 14 žadatelům, činila 30.600 Kč.

Tabulka 4 – Olomoucký kraj (13 obcí)

Sledovaný údaj (v Kč)	§ 33 Jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek			§ 34 Příspěvek na úpravu bytu		§ 35 Příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla			§ 45 Příspěvek na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže	
	Celkem	Z toho:		Obecný příspěvek	Na stavební úpravy - instalace výtahu	Na zakoupení	Na celkovou opravu	Na zvláštní úpravu	Bezbariérový byt	Bezbariérová garáž
		šikmá schodišťová plošina	příspěvek na výtah							
Počet žádostí	536	33	3	299	1	697	16	24	15	6
Počet přiznaných příspěvků	502	33	4	112	1	297	8	17	27	10
Počet zamítnutých příspěvků	20	1	1	159	0	312	8	1	2	0
Počet odvolání proti rozhodnutí	12	1	1	23	0	86	3	1	0	0
Počet nevyřízených žádostí (přechod do 2008)	22	1	1	43	0	103	1	5	2	0
Průměrná výše poskytnutého příspěvku	45.389	285.645	430.201	28.825	96.000	82.396	39.625	37.937	400	200
Nejnižší přiznaná výše příspěvku	260	2.425	200.000	3.377	96.000	30.000	10.000	12.943	400	200
Nejvyšší přiznaná výše příspěvku	572.000	572.000	565.000	50.000	96.000	100.000	60.000	62.000	400	200
Celková výše prostředků na příspěvek	22.785.216	9.426.284	1.720.805	3.228.368	96.000	24.471.400	317.000	644.917	684.600/cca 143 příj.	50.800/cca 22 příjemců

7.1.8 Údaje o jednorázových příspěvcích na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 za Olomoucký kraj

Celkový počet podaných žádostí na jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 byl 536, z toho 33 žádostí na šikmou schodišťovou plošinu a 3 žádosti na výtah. Z celkového počtu podaných žádostí bylo přiznáno 502 příspěvků (z toho 33 na šikmou schodišťovou plošinu a 4 na výtah) a zamítnuto 20 příspěvků – 3,7% ze všech žádostí (z toho 1 na šikmou schodišťovou plošinu a 1 na výtah). V Olomouckém kraji bylo podáno 12 odvolání proti rozhodnutí (z toho 1 na šikmou schodišťovou plošinu a 1 na výtah). Nevyřízených žádostí převedených do roku 2008 bylo 22 – 4,1% (z těchto zamítnutých žádostí se 1 odvolání týkalo příspěvku na šikmou schodišťovou plošinu a 1 na výtah). Průměrná výše jednorázového příspěvku na opatření zvláštních pomůcek byla 45.389 Kč. Na šikmé schodišťové plošiny bylo průměrně poskytnuto 285.645 Kč a na výtah 430.201 Kč. Nejnižší přiznaná výše jednorázového příspěvku na opatření šikmé schodišťové plošiny byla 2.425 Kč a na výtah 200.000 Kč. Nejvyšší přiznaná výše jednorázového příspěvku na opatření šikmé schodišťové plošiny byla 572.000 Kč a na výtah 565.000 Kč. Celková nejnižší přiznaná výše jednorázového příspěvku v Olomouckém kraji činila 260 Kč a celková nejvyšší přiznaná výše příspěvku činila 572.000 Kč. Celková výše prostředků na jednorázové příspěvky na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 byla 22.785.216 Kč (z toho 9.426.284 Kč bylo poskytnuto na šikmou schodišťovou plošinu a 1.720.805 Kč na výtah).

Údaje o příspěvcích na úpravu bytu dle § 34 za Olomoucký kraj

Počet žádostí týkající se příspěvku na úpravu bytu (§ 34) bylo podáno 29, 1 žádost byla podána na stavební úpravy – instalace výtahu. Počet přiznaných příspěvků na úpravy bytu bylo 112, na stavební úpravy – instalace výtahu 1. Zamítnuté příspěvky na úpravu bytu byly 2 – 13,3%. Proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na úpravu bytu se odvolalo 23 občanů. Počet nevyřízených žádostí, které byly převedeny do roku 2008, bylo 43 – 14,4%. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na úpravu bytu byla 28.825 Kč a na stavební úpravy – instalace výtahu 96.000 Kč. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na úpravu bytu byla 3.377 Kč a nejvyšší 96.000 Kč. Nejnižší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku na stavební úpravy – instalace výtahu byla 96.000 Kč.

Celková výše prostředků na příspěvek na úpravy bytu byla 3.228.368 Kč a na stavební úpravy – instalace výtahu 96.000 Kč.

Údaje o příspěvcích na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla dle § 35 za Olomoucký kraj

Počet žádostí na zakoupení motorového vozidla bylo podáno 687, na jeho celkovou opravu 16 a na zvláštní úpravu motorového vozidla bylo podáno 24 žádostí. Počet přiznaných příspěvků na zakoupení motorového vozidla bylo 297, na jeho celkovou opravu 8 příspěvků a na zvláštní úpravu motorového vozidla bylo přiznáno 17 příspěvků. Počet zamítnutých příspěvků na zakoupení motorového vozidla bylo 312 – 44,8% ze všech žádostí, na celkovou opravu 8 žádostí – 50% a na zvláštní úpravy 1 – 4,2% ze všech žádostí. Počet odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na zakoupení motorového vozidla podalo 86 občanů, na celkovou opravu byly podány 3 žádosti a na zvláštní úpravu motorového vozidla bylo podáno 1 odvolání. Počet nevyřízených a do roku 2008 převedených žádostí týkající se příspěvku na zakoupení motorového vozidla bylo 103 – 14,8% z celkového počtu, na celkovou opravu byla převedena 1 žádost – 6,3% a na zvláštní úpravu motorového vozidla 5 žádostí – 20,4% z celkového počtu. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla 82.396 Kč, na celkovou opravu 39.625 Kč, na zvláštní úpravy 37.937 Kč. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla 30.000 a nejvyšší byla 100.000. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na celkovou opravu byla 10.000 Kč a nejvyšší 60.000 Kč. Na zvláštní úpravu motorového vozidla byla přiznána nejnižší částka 12.943 Kč a nejvyšší 62.000 Kč. Celková výše prostředků na zakoupení motorového vozidla byla 24.471.400 Kč, na celkovou opravu 317.000 Kč a na zvláštní úpravy 644.917 Kč.

Údaje o příspěvcích na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže § 45 za Olomoucký kraj

Žádostí na úhradu bezbariérového bytu bylo podáno 15 a na bezbariérovou garáž 6. Přiznaných příspěvků na úhradu bezbariérového bytu bylo 27 a na bezbariérovou garáž 10 příspěvků. Ze všech žádostí byly zamítnuty 2 – 13,33% na bezbariérový byt a bezbariérovou garáž nebyly zamítnuty žádné příspěvky. Odvolání proti rozhodnutí o

nepřiznání příspěvku na úhradu bezbariérového bytu a garáže nepodal žádný žadatel. Do roku 2008 byly převedeny 2 žádosti – 13,33% týkající se příspěvku na úhradu bezbariérového bytu, na bezbariérovou garáž nebyly převedeny žádné žádosti do roku 2008. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na úhradu bezbariérového bytu byla 400 Kč a na garáž 200 Kč. Nejnižší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku na úhradu bezbariérového bytu byla 400 Kč a nejnižší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku na úhradu garáže byla 200 Kč. Celková výše prostředků na úhradu bezbariérového bytu, která byla poskytnuta 143 žadatelům, činila 684.600 Kč a celková výše prostředků na úhradu garáže, která byla poskytnuta 22 žadatelům, činila 50.800 Kč.

Tabulka 5 – Moravskoslezský kraj (18 obcí)

Sledovaný údaj (v Kč)	§ 33 Jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek			§ 34 Příspěvek na úpravu bytu		§ 35 Příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla			§ 45 Příspěvek na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže	
	Celkem	Z toho:		Obecný příspěvek	Na stavební úpravy - instalace výtahu	Na zakoupení	Na celkovou opravu	Na zvláštní úpravu	Bezbariérový byt	Bezbariérová garáž
		šikmá schodišťová plošina	příspěvek na výtah							
Počet žádostí	1337	121	8	684	1	1481	7	44	13	1
Počet přiznaných příspěvků	1247	116	7	299	1	637	6	36	12	1
Počet zamítnutých příspěvků	53	3	1	312	0	717	1	6	0	0
Počet odvolání proti rozhodnutí	10	1	0	66	0	132	0	4	1	0
Počet nevyřízených žádostí (přechod do 2008)	37	2	0	126	0	264	0	4	1	0
Průměrná výše poskytnutého příspěvku	62.966	305.174	480.513	29.672	54.211	84.093	53.328	41.115	400	200
Nejnižší přiznaná výše příspěvku	180	128587	120.000	300	54.211	20.000	30.000	14.806	400	200
Nejvyšší přiznaná výše příspěvku	883.500	883.500	732.900	54.211	54.211	100.000	60.000	95.616	400	200
Celková výše prostředků na příspěvek	78.518.557	35.400.208	3.363.587	8.871.833	54.211	53.567.573	319.966	1.480.138	469.451/cca 91 příj.	26.400/cca 11 příj.

7.1.9 Údaje o jednorázových příspěvcích na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 za Moravskoslezský kraj

Celkový počet podaných žádostí na jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 byl 1337, z toho 121 žádostí na šikmou schodišťovou plošinu a 8 žádostí na výtah. Z celkového počtu podaných žádostí bylo přiznáno 1247 příspěvků (z toho 116 na šikmou schodišťovou plošinu a 7 na výtah) a zamítnuto 53 příspěvků – 4% ze všech žádostí (z toho 3 na šikmou schodišťovou plošinu a 1 na výtah). V Moravskoslezském kraji bylo podáno 10 odvolání proti rozhodnutí (z toho 1 bylo podáno na šikmou schodišťovou plošinu). Nevyřízených žádostí převedených do roku 2008 bylo 37 – 2,8% (z těchto zamítnutých žádostí se 2 týkaly příspěvku na šikmou schodišťovou plošinu). Průměrná výše jednorázového příspěvku na opatření zvláštních pomůcek byla 62.966 Kč. Na šikmé schodišťové plošiny bylo poskytnuto 305.174 Kč a na výtah 480.513 Kč. Nejnižší přiznaná výše jednorázového příspěvku na opatření šikmé schodišťové plošiny činila 128.587 Kč a na výtah 120.000 Kč. Nejvyšší přiznaná výše jednorázového příspěvku na opatření šikmé schodišťové plošiny byla 883.500 Kč a na výtah 732.900 Kč. Celková nejnižší přiznaná výše jednorázového příspěvku v Jihomoravském kraji činila 180 Kč a celková nejvyšší přiznaná výše příspěvku činila 883.500 Kč. Celková výše prostředků na jednorázové příspěvky na opatření zvláštních pomůcek dle § 33 byla 78.518.557 Kč (z toho 35.400.208 Kč bylo poskytnuto na šikmou schodišťovou plošinu a 3.363.587 Kč na výtah).

Údaje o příspěvcích na úpravu bytu dle § 34 za Moravskoslezský kraj

Podaných žádostí týkající se příspěvku na úpravu bytu (§ 34) bylo 684 a 1 žádost se týkala stavebních úprav – instalace výtahu. Počet přiznaných příspěvků na úpravy bytu bylo 299, na stavební úpravy – instalace výtahu 1. Zamítnutých příspěvků na úpravu bytu bylo 312 – 45,6%. Proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na úpravu bytu se odvolalo 66 občanů. Počet nevyřízených žádostí, které byly převedeny do roku 2008, bylo 126 – 18,4%. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na úpravu bytu byla 29.672 Kč a na stavební úpravy – instalace výtahu 54.211 Kč. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na úpravu bytu byla 300 Kč a nejvyšší 54.211 Kč. Nejnižší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku na stavební úpravy – instalace výtahu byla 54.211 Kč. Celková výše prostředků

na příspěvek na úpravy bytu byla 8.871.833 Kč a na stavební úpravy – instalace výtahu 54.211 Kč.

Údaje o příspěvcích na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla dle § 35 za Moravskoslezský kraj

Žádostí, týkající se zakoupení motorového vozidla, bylo podáno 1481, na jeho celkovou opravu bylo podáno 7 žádostí a na zvláštní úpravu motorového vozidla 44 žádostí. Počet přiznaných příspěvků na zakoupení motorového vozidla bylo 637, na jeho celkovou opravu 6 příspěvků a na zvláštní úpravu motorového vozidla bylo přiznáno 36 příspěvků. Počet zamítnutých příspěvků na zakoupení motorového vozidla bylo 717 – 48,4% ze všech žádostí, na celkovou opravu 1 – 14,23% žádost a na zvláštní úpravy 6 žádostí – 13,6% ze všech žádostí. Odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku na zakoupení podalo 32 občanů, na celkovou opravu nebyla podána žádná žádost proti rozhodnutí a na zvláštní úpravu motorového vozidla byly podány 4 odvolání. Počet nevyřízených a do roku 2008 převedených žádostí týkající se příspěvku na zakoupení motorového vozidla bylo 264 – 17,4% z celkového počtu, na celkovou opravu nebyla převedena žádná žádost do dalšího roku a na zvláštní úpravu motorového vozidla byly podány 4 žádosti – 9,1% z celkového počtu. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla 84.093 Kč, na celkovou opravu 53.328 Kč, na zvláštní úpravy 41.115 Kč. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na zakoupení motorového vozidla byla 20.000 a nejvyšší byla 100.000. Nejnižší přiznaná výše příspěvku na celkovou opravu byla 30.000 Kč a nejvyšší 60.000 Kč. Na zvláštní úpravu motorového vozidla byla přiznána nejnižší částka 14.806 Kč a nejvyšší 95.616 Kč. Celková výše prostředků na zakoupení motorového vozidla byla 53.567.573 Kč, na celkovou opravu 319.966 Kč a na zvláštní úpravy 1.480.138 Kč.

Údaje o příspěvcích na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže § 45 za Moravskoslezský kraj

Počet podaných žádostí na úhradu bezbariérového bytu bylo 13 a na bezbariérovou garáž 1 žádost. Přiznaných příspěvků na úhradu bezbariérového bytu bylo 12 a na bezbariérovou garáž 1 příspěvek. Žádná žádost nebyla zamítnuta. Odvolání proti rozhodnutí o nepřiznání příspěvku na úhradu bezbariérového bytu podal 1 žadatel. Do roku

2008 byla převedena 1 žádost – 7,7%, která se týkala příspěvku na úhradu bezbariérového bytu. Ani jedna žádost týkající se bezbariérové garáže nebyla převedena do roku 2008. Průměrná výše poskytnutého příspěvku na úhradu bezbariérového bytu byla 400 Kč a na garáž 200 Kč. Nejnižší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku na úhradu bezbariérového bytu byla 400 Kč a nejnižší a zároveň nejvyšší přiznaná výše příspěvku na úhradu garáže byla 200 Kč. Celková výše prostředků na úhradu bezbariérového bytu, která byla poskytnuta 91 žadatelům, činila 469.451 Kč a celková výše prostředků na úhradu garáže byla poskytnuta 11 žadatelům, činila 26.400 Kč.

7.2 Podíl zamítnutých žádostí o jednotlivé druhy příspěvku v jednotlivých krajích

V následující tabulce č. 6 (str. 62) jsou uvedeny údaje o procentuálním zastoupení zamítnutých žádostí dle jednotlivých dávek a jednotlivých krajů. I z tohoto údaje lze vysledovat odlišnosti v posuzování jak jednotlivých dávek, tak v jednotlivých krajích. Např. u příspěvku na celkovou úpravu motorového vozidla bylo v Moravskoslezském kraji zamítnuto 13,6 % žádostí, v kraji Zlínském již 35,7 % žádostí.

Obecně nejvyšší počet zamítnutých žádostí je u žádosti o příspěvek na úpravu bytu a koupi motorového vozidla – v průměru až 44% zamítnutých žádostí.

7.3 Příspěvek na koupi motorového vozidla – okresy a kraje celé ČR

V tabulce č. 7 (str. 63) je uveden úplný přehled o vyplacených dávkách na koupi motorového vozidla ve všech okresech České republiky. Zdrojem je statistická ročenka MPSV, přepočtem byla zjištěna průměrná výše vyplácené dávky. Lze konstatovat, že rozdíl mezi okresem s nejnižší průměrnou vyplacenou dávkou – příspěvek na koupi motorového vozidla a okresem s nejvyšší dávkou činí více než 40 000,- Kč!!! Tento rozdíl je zřetelně neodůvodnitelný!

Rozdíl u uvedené dávky lze sledovat i mezi jednotlivými kraji. Nejnižší průměrná dávka je poskytována v Kraji Vysočina a nejvyšší v kraji Karlovarském. Rozdíl činí více než 12 000,- Kč. (tabulka č. 8)

Rozdíly potvrzuje a dokumentuje následující graf přehledně uvádějící průměrnou výši vypláceného příspěvku v pěti okresech s nejnižší dávkou a pěti okresech s nejvyšší dávkou – příspěvek na koupi motorového vozidla. (Graf č. 1)

Tabulka 6 – Procentuální zastoupení zamítnutých a nevyřízených žádostí pro všechny kraje

Územní jednotka (kraj)	Žádosti	§ 33 Jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek	§ 34 Příspěvek na úpravu bytu	§ 35 Příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla			§ 45 Příspěvek na úhradu bezbariérového bytu nebo garáže	
		Celkem	Obecný příspěvek	Na zakoupení	Na celkovou opravu	Na zvláštní úpravu	Na zvláštní úpravu	Bezbariér. garáž
Moravsko-slezský	zamítnuté	3,98%	45,61%	48,41%	14,28%	13,64%	-	
	nevyřízené	2,77%	18,42%	17,83%	-	9,09%	7,69%	
Olomoucký	zamítnuté	3,73%	64,43%	44,76%	50%	4,17%	13,33%	
	nevyřízené	2,24%	7,95%	14,77%	6,25%	20,83%	13,33%	
Jihomoravský	zamítnuté	1,70%	37,42%	37,70%	61,10%	7%	-	-
	nevyřízené	2,60%	19,40%	14,40%	-	10,50%	-	-
Zlínský	zamítnuté	0,49%	36%	44,60%	38,90%	35,70%	-	-
	nevyřízené	1%	14,30%	23,70%	16,70%	21,40%	-	-
Vysočina	zamítnuté	2,40%	43,30%	47,80%	-	10%	-	-
	nevyřízené	6,60%	8,90%	6,50%	-	10%	-	-
Celkem	zamítnuté	2,80%	44,20%	44,80%	43,50%	11,40%	4%	-
	nevyřízené	2,90%	16,50%	16,50%	6,50%	12,80%	4%	-

(Údaje o žádostech a vyplacených dávkách sociální péče dle vyhlášky MPSV č. 182/1991 Sb. za rok 2007)

Tabulka 7 – Jednorázové peněžité příspěvky na zakoupení motorového vozidla dle jednotlivých okresů*

Okres		Jednorázový peněžitý příspěvek na zakoupení motorového vozidla		
		Počet poskytnutých dávek za rok	neinvest. výdaje v tis. Kč	průměrná výše dávky v tis. Kč
1.	Prachatice	11	607	55,18
2.	Tachov	20	1 134	56,7
3.	Teplice	91	5 700	62,64
4.	Tábor	15	987	65,8
5.	Mělník	48	3 159	65,81
6.	Most	28	1 847	65,96
7.	Ústí nad Labem	42	2 785	66,31
8.	Pelhřimov	39	2 611	66,95
9.	Litoměřice	55	3 730	67,82
10.	Liberec	79	5 435	68,8
11.	Znojmo	66	4 584	69,45
12.	Jihlava	57	3 966	69,58
13.	Jablonec nad Nisou	54	3 775	69,91
14.	Rokycany	41	2 944	71,8
15.	Strakonice	25	1 825	73
16.	Kladno	58	4 266	73,55
17.	Blansko	40	2 978	74,45
18.	Rakovník	31	2 309	74,48
19.	Brno-venkov	67	5 032	75,1
20.	Havlíčkův Brod	36	2 710	75,28
21.	Třebíč	70	5 270	75,29
22.	Prostějov	87	6 610	75,98
23.	Plzeň-město	67	5 102	76,15
24.	Kroměříž	45	3 432	76,27
25.	Klatovy	56	4 276	76,36
26.	Náchod	46	3 528	76,7
27.	Benešov	32	2 475	77,34
28.	Kolín	65	5 037	77,49
29.	Beroun	44	3 428	77,91
30.	Žďár nad Sázavou	80	6 237	77,96
31.	Děčín	57	4 449	78,05
32.	Ostrava-město	244	19 086	78,22
33.	Praha-západ	18	1 425	79,17
34.	Jeseník	27	2 140	79,26
35.	Plzeň-jih	28	2 223	79,39
36.	Šumperk	64	5 083	79,42
37.	Louny	24	1 910	79,58
38.	Jičín	37	2 960	80

Okres		Jednorázový peněžitý příspěvek na zakoupení motorového vozidla		
		Počet poskytnutých dávek za rok	neinvest. výdaje v tis. Kč	průměrná výše dávky v tis. Kč
39.	Cheb	33	2 646	80,18
40.	Kutná hora	55	4 420	80,36
41.	Vsetín	81	6 522	80,52
42.	Hodonín	103	8 330	80,87
43.	Domažlice	24	1 957	81,54
44.	Ústí nad Orlicí	107	8 750	81,78
45.	Uherské Hradiště	60	4 920	82
46.	Opava	150	12 377	82,51
47.	Chrudim	60	4 964	82,73
48.	Chomutov	54	4 490	83,15
49.	Pardubice	70	5 832	83,31
50.	Sokolov	28	2 341	83,61
51.	České Budějovice	81	6 813	84,11
52.	Nový Jičín	87	7 350	84,48
53.	Česká Lípa	66	5 581	84,56
54.	Plzeň-sever	23	1 955	85
55.	Hradec Králové	83	7 063	85,09
56.	Semily	29	2 470	85,17
57.	Přerov	46	3 925	85,33
58.	Svitavy	50	4 282	85,64
59.	Písek	31	2 656	85,68
60.	Zlín	92	7 917	86,05
61.	Český Krumlov	36	3 105	86,25
62.	Příbram	34	2 950	86,76
63.	Nymburk	99	8 617	87,04
64.	Frýdek-Místek	98	8 538	87,12
65.	Trutnov	52	4 570	87,88
66.	Brno-město	148	13 134	88,74
67.	Praha-východ	25	2 223	88,92
68.	Vyškov	39	3 488	89,44
69.	Bruntál	51	4 571	89,63
70.	Karlovy Vary	43	3 888	90,42
71.	Břeclav	71	6 439	90,69
72.	Mladá Boleslav	64	5 929	92,64
73.	Rychnov nad Kněžnou	50	4 638	92,76
74.	Karviná	138	12 970	93,99
75.	Jindřichův Hradec	56	5 314	94,89
76.	Olomouc	80	7 790	97,38
CELKEM ČR				79,57

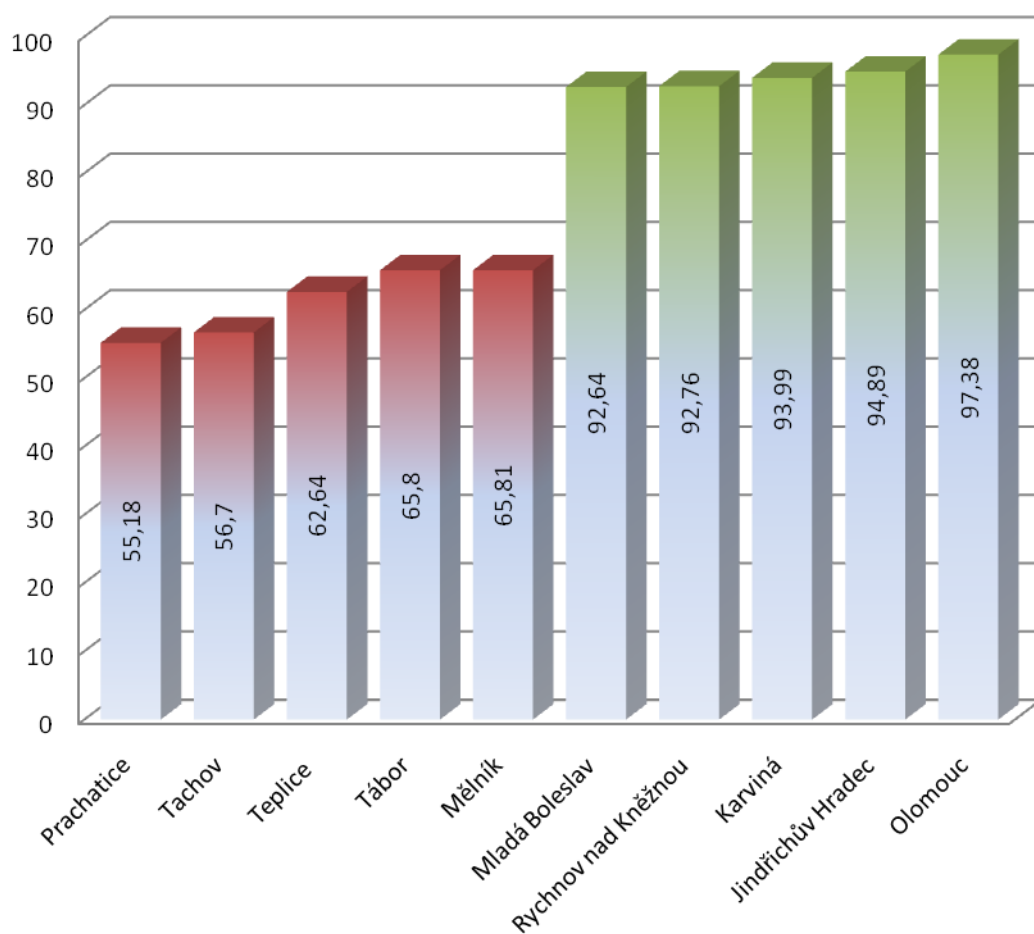
* Kol. autorů: Analýza vybraných dávek sociální péče pro občany se zdravotním postižením, IRVS, Olomouc, 2008. s. 48.

Tabulka 8 – Jednorázové peněžité příspěvky na zakoupení motorového vozidla dle jednotlivých krajů*

Územní jednotka		Jednorázový peněžitý příspěvek na zakoupení motorového vozidla		
		Počet poskytnutých dávek za rok	neinvest. výdaje v tis. Kč	průměrná výše dávky v tis. Kč
1.	Kraj Vysočina	282	20 794	73,74
2.	Plzeňský kraj	259	19 601	75,68
3.	Liberecký kraj	228	17 261	75,71
4.	Středočeský kraj	573	46 238	80,69
5.	Zlínský kraj	278	22 791	81,98
6.	Jihomoravský kraj	534	43 985	82,37
7.	Pardubický kraj	287	23 828	83,02
8.	Hl. město Praha	221	18 468	83,56
9.	Jihočeský kraj	255	21 307	83,56
10.	Olomoucký kraj	304	25 548	84,04
11.	Moravskoslezský kraj	768	64 892	84,49
12.	Královéhradecký kraj	268	22 759	84,92
13.	Karlovarský kraj	104	8 875	85,34
CELKEM ČR		4 712	381 258	80,91

* Kol. autorů: Analýza vybraných dávek sociální péče pro občany se zdravotním postižením, IRVS, Olomouc, 2008. s. 50.

Graf 1 – Porovnání průměrné dávky příspěvku na zakoupení motorového vozidla v pěti okresech s nejnižší a nejvyšší průměrnou dávkou v tis. Kč. *

* Kol. autorů: Analýza vybraných dávek sociální péče pro občany se zdravotním postižením, IRVS, Olomouc, 2008. s. 51.

Závěr

Výsledky provedeného průzkumu potvrzují, že v České republice existují významné a jen obtížně zdůvodnitelné rozdíly ve výplatě jedné a téže dávky sociální péče určené občanům se zdravotním postižením – z hlediska území, v němž je dávka vyplácena.

Vznikají tak situace, kdy občané – pravděpodobně se stejným či srovnatelným zdravotním handicapem – a stejně tak stejným či srovnatelným příjmem jsou posuzováni odlišně – což může vést (a s největší pravděpodobností vede) k diskriminačním situacím.

Jako příklad lze uvést výsledky zjištění uvedené v grafu č. 1 – ukazuje významné rozdíly v přiznávání příspěvku na koupi motorového vozidla v okresech s nejnižší a nejvyšší průměrně vyplácenou výší příspěvku. Statisticky, demograficky a z hlediska průměrných příjmů v daném okrese nenalezneme nejspíše důvod, proč by zrovna v okrese Prachatice měl být vyplácen příspěvek v tak nízké výměře.

Právě zjištěné údaje lze doplnit analýzou právní úpravy vyplácení těchto příspěvků, která je, vedle informačního přehledu uvedeného v úvodu této analýzy, obsahem samostatné práce, kterou pro Národní radu osob se zdravotním postižením ČR v roce 2008 vypracovalo Výzkumné centrum integrace zdravotně postižených.

Z naměřených výsledků je zřejmé, že do budoucna bude vhodné uvažovat o změně právní úpravy vyplácení těchto dávek – s cílem zvýšit právní jistotu a „spravedlnost“ při posuzování nároků jednotlivých žadatelů. Česká republika je příliš malou zemí na to, aby v ní – v rámci jednotné sociální politiky – mohly být pozorovány tak statisticky významné rozdíly.

Použitá literatura a přílohy

- 1) *Analýza vybraných dávek sociální péče pro občany se zdravotním postižením.*
Institut rozvoje veřejných služeb, Olomouc, 2008.
- 2) Dávky sociální péče (podle právního stavu k 1. 7. 1998), MPSV, 1998. ISBN 80-85529-49-1.
- 3) *Sociální politika*, MPSV 1999, roč. 25, č. 10. ISSN 0049-961.
- 4) *Sociální politika*, MPSV 1999, roč. 25, č. 5. ISSN 0049-961.
- 5) VRÁNOVÁ, L., BŘESKÁ, N., *Dávky sociální péče 2001*, Anag 2000. ISBN 80-7263-043-1.
- 6) VRÁNOVÁ, L., BŘESKÁ, N., *Dávky sociální péče 2002, 2. aktualizované vydání*, Anag, 2002. ISBN 80-7263-114-4.
- 7) VRÁNOVÁ, L., BŘESKÁ, N., *Dávky sociální péče s komentářem a vybranými vzory tiskopisů žádostí, 4. aktualizované vydání*, Anag, 2006. ISBN 80-7263-335-X.
- 8) *Zpravodaj*, MPSV, 1997, č. 1.
- 9) *Zpravodaj*, MPSV, 1998, č. 2.
- 10) *Zpravodaj*, MPSV, 1998, č. 7.
- 11) *Zpravodaj*, MPSV, 2000, č. 3.
- 12) *Zpravodaj*, MPSV, 2002, č. 1.
- 13) *Zpravodaj*, MPSV, 2002, č. 4.

Právní normy:

- 14) Zákon ČNR č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti.
- 15) Zákon ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.
- 16) Vyhláška MPSV ČR č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon ČNR o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení ve znění jednotlivých novel:
 - Zákon ČNR č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti
 - Zákon ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení
 - Zákon MPSV ČR č. 28/1993 Sb.
 - Vyhláška MPSV ČR č. 137/1994 Sb.
 - Nález Ústavního soudu č. 72/1995 Sb.
 - Vyhláška MPSV č. 206/1995 Sb.
 - Vyhláška MPSV č. 264/1996 Sb.

- Vyhláška MPSV ČR č. 138/1997 Sb.
- Vyhláška MPSV ČR č. 139/1998 Sb.
- Nález Ústavního soudu č. 312/1998 Sb.
- Vyhláška MPSV ČR č. 320/1999 Sb.
- Vyhláška MPSV ČR č. 73/2000
- Vyhláška MPSV ČR č. 72/2001 Sb.
- Vyhláška MPSV ČR č. 552/2002
- Vyhláška MPSV ČR č. 365/2004 Sb.
- Vyhláška MPSV ČR č. 506/2005 Sb.
- Vyhláška MPSV ČR č. 339/2007 Sb.
- Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných prostředků.
- Vyhláška MPSV ČR č. 279/2008 Sb.
- Zákon č. 479/2008 Sb., kterým se mění zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Dana Lukšová
Katedra:	Ústav speciálněpedagogických studií PDF Olomouc
Vedoucí práce:	Doc. PaedDr. Mgr. Jan Michalík, Ph.D.
Rok obhajoby:	2010

Název práce:	Dávky sociální péče pro občany se zdravotním postižením.
Název v angličtině:	Social care benefits for handicapped people.
Anotace práce:	Teoretická část práce obsahuje shrnutí vývoje právní úpravy jednorázových dávek sociální péče pro občany se zdravotním postižením. Praktická část se zabývá vybranými aspekty stávající právní úpravy a faktickou úpravou přiznávání analyzovaných dávek. Cílem práce je zjištění skutečné výše dávek a rozdílu ve vybraných regionech České republiky. Zkoumány jsou - jednorázový příspěvek na opatření zvláštní pomůcky, příspěvek na úpravu bytu, příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla, příspěvek na individuální dopravu a příspěvek na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže.
Klíčová slova:	Občan se zdravotním postižením, občan s tělesným postižením, občan se zrakovým postižením, občan se sluchovým postižením, jednorázová dávka sociální péče, příspěvek
Anotace v angličtině:	The theoretical part of the work contains a summary of the legal regulations development of the lump sump social benefits for handicapped citizens. The practical part deals with the selected aspects of the current legal regulations and the actual regulations for granting the benefits analysed. The aim of the work is to find a real amount of the benefits and a difference in the selected regions of the Czech Republic. The lump sump benefit for special aid provision, benefit for flat modification, benefits for purchasing, complete overhaul and special modification of a motor vehicle, benefit for individual transport and benefit for payment of a barrier-free flat and a garage are examined.
Klíčová slova v angličtině:	Handicapped citizen, physically handicapped citizen, eyesight handicapped citizen, hearing handicapped citizen, lump sump social benefit, benefit

Přílohy vázané v práci:	0
Rozsah práce:	71 stran
Jazyk práce:	český